

SFC2021 Mall för program som får stöd från Eruf (målet Investering för sysselsättning och tillväxt), ESF+, Sammanhållningsfonden, FRO och EHFVF
– artikel 21.3

CCI-nr	2021SE16RFPR002
Namn på engelska	European Regional Development Fund programme for Småland and the islands 2021-2027
Namn på landets språk	SV - Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Småland och öarna 2021–2027
Version	1.1
Första året	2021
Sista året	2027
Stödberättigande från	1 jan. 2021
Stödberättigande till	31 dec. 2029
Kommissionsbeslutets nummer	C(2022)8825
Dag för kommissionens beslut	28 nov. 2022
Nuts-regioner som omfattas av programmet	SE21 - Småland med öarna SE211 - Jönköpings län SE212 - Kronobergs län SE213 - Kalmar län SE214 - Gotlands län
Berörd(a) fond(er)	Eruf
Program	☐ inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt endast för de yttersta randområdena

Innehållsförteckning

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder	7
Tabell 1	15
2. Prioriteringar	25
2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd	25
2.1.1. Prioritering: 1. Stärkt konkurrenskraft, höjd innovationsgrad och säkrad nytta av digitaliseringen	25
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)	25
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	25
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	25
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	27
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	27
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	28
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	28
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	29
2.1.1.1.2. Indikatorer	29
Tabell 2: Utfallsindikatorer	29
Tabell 3: Resultatindikatorer	30
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	30
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	30
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	31
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	31
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	31
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	31
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)	33
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	33
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	33
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	33
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	34
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	35
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	35
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	35
2.1.1.1.2. Indikatorer	35
Tabell 2: Utfallsindikatorer	36
Tabell 3: Resultatindikatorer	36
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	36
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	36
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	37
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	37
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	37

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	37
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf).....	39
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	39
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	39
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	40
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	40
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	41
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	41
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	42
2.1.1.1.2. Indikatorer	42
Tabell 2: Utfallsindikatorer	42
Tabell 3: Resultatindikatorer	43
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	44
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	44
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	44
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	44
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	45
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	45
2.1.1. Prioritering: 2. Stärkt kompetens för en accelererad omställning och smart specialisering samt en jämställd arbetsmarknad	46
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf).....	46
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	46
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	46
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	47
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	47
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	48
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	48
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	49
2.1.1.1.2. Indikatorer	49
Tabell 2: Utfallsindikatorer	49
Tabell 3: Resultatindikatorer	50
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	50
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	50
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	50
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	50
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	51
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	51
2.1.1. Prioritering: 3. Ökad takt i klimatomställningen och utvecklingen för en bättre miljö.....	52

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser (Eruf)	52
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	52
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	52
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	53
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	53
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	54
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	54
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	55
2.1.1.1.2. Indikatorer	55
Tabell 2: Utfallsindikatorer	55
Tabell 3: Resultatindikatorer	56
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	56
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	56
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	57
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	57
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärtema.....	57
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	57
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E (Eruf)	59
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	59
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	59
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	60
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	60
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	61
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	61
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	62
2.1.1.1.2. Indikatorer	62
Tabell 2: Utfallsindikatorer	62
Tabell 3: Resultatindikatorer	63
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	63
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	63
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	63
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	64
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärtema.....	64
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	64
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)	65
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	65
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	65
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	66

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	66
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	67
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	67
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	68
2.1.1.1.2. Indikatorer	68
Tabell 2: Utfallsindikatorer	68
Tabell 3: Resultatindikatorer	69
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	69
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	69
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	70
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	70
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	70
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	70
2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd	71
3. Finansieringsplan	72
3.1. Överföringar och bidrag (1)	72
Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)	72
Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)	72
Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen	73
Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)	73
Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)	73
Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering	73
Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)	73
Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)	74
Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering	74
3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1)	74
3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen	74
Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)	74
Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)	74
3.4. Överföringar tillbaka (1)	75
Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)	75
Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning)	75
3.5. Anslag per år	76
Tabell 10: Anslag per år	76
3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering	77
Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag	77
4. Nödvändiga villkor	78
5. Programmyndigheter	97
Tabell 13: Programmyndigheter	97
Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen	97
6. Partnerskap	98
7. Kommunikation och synlighet	102

8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	104
Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	104
Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser.....	105
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	105
B. Uppgifter per typ av insats.....	106
C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser	106
1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).....	106
2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insattstypen.....	106
3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.	106
4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.....	106
5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.	106
Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna	108
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	108
B. Uppgifter per typ av insats.....	109
Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan	110
DOKUMENT	111

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Referens: artikel 22.3 a i–viii och a x samt b i förordning (EU) 2021/1060 (förordningen om gemensamma bestämmelser)

Programmet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) för Småland och Öarna (SMÖ) skapar potential i regionalt utvecklingsarbete. Programmet ger möjlighet till omställning och stärkt konkurrenskraft.

Regionalt utvecklingsarbete tar sin utgångspunkt i och bidrar till Agenda 2030. Samverkan och kraftsamling är avgörande för att möta komplexa utmaningar. Agenda 2030 både driver och förutsätter innovation. Genom Eruf finns förutsättningar att både styra mot och att använda agendan som hävstång för regional utveckling.

Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste verktyg för tillväxt och sysselsättning. Den minskar regionala skillnader och ojämlikheter. Eruf, en av strukturfonderna, bidrar till innovativ och smart ekonomisk omvandling samt ett grönare och koldioxidsnålare Europa. De prioriteringar och det regionala inflytande som fastställs i detta program ger förutsättningar för framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Åtgärderna är i linje med de strategiska prioriteringar som beskrivs i Partnerskapsöverenskommelsen.

1. Ekonomiska, sociala och territoriella skillnader

SMÖ omfattar Gotlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län med totalt 34 kommuner. Den regionala utvecklingen och dess utmaningar utgår ifrån att det finns några få större städer, en mångfald av mindre orter och landsbygder. Få människor delar på en stor geografisk yta och de större orterna är utspridda och relativt få. Denna struktur medför att regionalt utvecklingsarbete till stor del bidrar till att stärka hållbar utveckling och konkurrenskraft i landsbygder. Invånarantalet är 865 000 personer.

I Sverige har tillväxten av arbetstillfällen de senaste åren präglats av en mycket kraftig geografisk koncentration. Framförallt drar storstadsregionerna upp riksgenomsnittet vad gäller jobbtillväxt. SMÖ skiljer sig inte från rikssnittet sett till koncentrationstendenserna att jobbtillväxt sker i större tätorter. SMÖ har som helhet haft en jobbtillväxt på 3,7 procent perioden 2007–2018. Drygt 89 procent av tillväxten kan tillskrivas arbetsmarknadsregionerna Jönköping, Växjö och Kalmar. Resterande andelar står Älmhult och Gotland för. Ekonomisk tillväxt har varit svagare än riket vilket till stor del beror på lägre tillväxt inom service och tjänster. Dessa sektorer står för tillväxten i SMÖ men takten har inte nått samma nivå som i riket. Nya och mer omogna näringar behöver växa för att bredda den ekonomiska basen. Nya näringar behöver komplettera den gamla strukturen. Nystartade och unga företag i tjänste- och servicesektorn t.ex. inom greentech, lifetech, it och upplevelsesektorn kan skapa nya arbetstillfällen och tillväxt framförallt i gleset befolkade kommuner med stor del landsbygd och svag branschbredd.

Långsiktig strukturomvandling och omställning kräver välutbildad arbetskraft. Andelen invånare med eftergymnasial utbildning är lägre än i riket, 37,6 % i förhållande 40,1 %. Kompetensbristen är utvecklingshämmande både för privata och offentliga arbetsgivare. Tillverkningsindustrin blir alltmer avancerad och konkurrerar i allt högre utsträckning med kunskap snarare än lönekostnader.

Trots goda tider på arbetsmarknaden har arbetslösheten legat på en relativt konstant nivå sedan finanskrisen 2008. I den tillgängliga arbetskraften utan arbete finns en ökande andel som tillhör en utsatt grupp. Integrationsfrågan är av central betydelse av flera skäl. Utan invandring hade arbetskraften minskat bl.a. som en följd av stora pensionsavgångar. Sysselsättningsgapet mellan grupper med olika bakgrund måste minska.

Coronapandemin har på kort sikt medfört arbetslöshet och skapat svårigheter för vissa branscher. T.ex. har besöksnäringen drabbats hårt till följd av rese- och mötesrestriktioner. Globala produktionsflöden ger konsekvenser i tillverkningssektorn där omfattande permitteringar genomförts. Konsekvensen på lång sikt är svårbedömd. Sammantaget innebär situationen att utmaningar och möjligheter som var kända före pandemin har förstärkts. Effekter på svensk ekonomi, som ökade transportkostnader och minskad tillgång på insatsvaror och importerade livsmedel kan, rätt hanterat, leda till möjligheter så som t.ex. ökad livsmedelsproduktion. Omställningsbehov i näringslivet mot hållbarhet och klimatneutralitet kommer att vara högt.

Innovation och företagande

Företag lokaliserar sig där de förväntar sig goda förutsättningar för verksamheten. Påverkansfaktorer är bl.a. transportkostnader, närhet till underleverantörer, närmarknad, stordriftsfördelar, markpriser, arbetskraftsutbud och löneläge. Lokaliseringspreferenser varierar mellan branscher. Tillverkande företag värdesätter i regel låg transportkostnad och låga markpriser och återfinns i högre utsträckning utanför de större städerna. För service- och tjänstebaserade näringar tenderar befolkningstäta geografier att erbjuda fler fördelar, t.ex. stor närmarknad och närhet till välutbildad arbetskraft med stark köpkraft. Detta återspeglas även inom SMÖ där branschbredden är större i geografier med högt invånarantal. Större branschbredd i glesare områden skulle minska sårbarhet för stora svängningar och externa händelser.

På aggregerad nivå har SMÖ över lång tid, jämfört med rikssnittet, haft en hög andel medelstora företag. I SMÖ finns flera industriföretag i denna storlek. De mer besöksnäringensintensiva delarna i SMÖ har i regel en mer småskalig företagsstruktur. Nyföretagande och innovationsförmåga är centrala komponenter i strukturomvandling. Nyföretagandet är något lägre än i riket. Gotlands län står för undantaget där nyföretagandet är högre än rikssnittet och näst högst 2019 efter Stockholms län. Det låga nyföretagandet kan bero på att arbetsmarknaden generellt sett varit stark på senare år och att arbetskraften valt att ta anställning. Andelen kvinnor som startar företag är fortsatt låg. Det ser något bättre ut i kommuner med stark besöksnäring. Det är tveksamt om förnyelseförmåga alltid är korrelerat med hög andel nyföretagande då många innovationer växer fram inom befintliga företag. För att fånga innovationsförmåga behöver hänsyn tas till innovationskraft både i befintliga och nya företag.

SMÖ är den mest industriintensiva av alla Nuts 2-regioner i Sverige. De högsta specialiseringskvoterna finns inom i rangordning: träindustri, gummi- och plastindustri, övrig tillverkning, metallindustri, maskinindustri samt jord- och skogsbruk. Undantag är Gotlands län med specialisering inom mineralindustrin, jord- och skogsbruk, livsmedel, hotell- och restaurang, personliga och kulturella tjänster samt bygg- och anläggning. I SMÖ finns många kulturmiljöer som genom bevarande och utveckling bidrar till attraktionskraft och regional utveckling.

Smart specialisering bottnar i förutsättningar, potential och behov. Det finns överlappning och tydlig synergieffekt mellan länens styrkeområden. Smart specialisering kan utgå från styrkeområden i form av t.ex. bransch där SMÖ är framträdande inom framförallt skog och trä, livsmedel, tillverkningsindustri och besöksnäring. En skärning utifrån kunskapsområden snarare än bransch kan bredda potentialen och skapa nya styrkeområden. Gällande kunskapsområden finns stor potential i gröna näringar, hållbar produktion, tjänsteproduktion och energisektorn.

Klimatpåverkande utsläpp

I SMÖ uppgår klimatpåverkande utsläpp till 7,6 ton/invånare, vilket är över riksgenomsnittet (5,2 ton/invånare). De största utsläppssektorerna är inrikes transporter, jordbruk och industri. Att industrisektorn i hög utsträckning bidrar till utsläpp beror på att industrin på Gotland har mycket höga utsläpp, särskilt i relation till befolkningsstorlek. Den mycket energiintensiva kalk- och cementindustrin har där en omfattande verksamhet. För inrikes transporter är utsläppen från denna sektor (2,1 ton/invånare) högre än i riket (1,7 ton/invånare). (Den regionala utsläppsstatistiken är inte konsumtionsbaserad. Det innebär att de utsläpp som skapas utomlands till följd av konsumtion i SMÖ inte inkluderas i statistiken. Inte heller flygresor utomlands är medräknade. Beräkningar på nationell nivå visar att de konsumtionsbaserade utsläppen uppgår till drygt 9 ton/invånare.)

Under 1990–2017 har klimatpåverkande utsläpp minskat med 18%, vilket är en lägre minskning än riket (-26%). Skillnaderna mellan länen är betydande från minskning på 36% i Kronobergs län till 3% i Gotlands län. Minskningen beror främst på minskade utsläpp från uppvärmning av bostäder, el och fjärrvärme samt avlopp.

Territoriella skillnader

Geografiska skillnader återfinns t.ex. inom näringslivsstruktur och tillgänglighet. Öläget för Gotland gör tillgänglighet till en nyckelutmaning, liksom robusta system för vatten- och energiförsörjning, för att möjliggöra ett växande näringsliv. Fysiska avstånd till storstadsområden och marknader medför ökad produktionskostnad och gör daglig pendling till andra arbetsmarknadsregioner nästintill omöjlig. Det medför ökad sårbarhet vid samhällsstörningar. Små inlandskommuner är ofta beroende av

tillverkningsindustri och gröna näringar som motor i ekonomin. I dessa näringar har jobbtillväxten inte varit lika stor som i tjänstenäringar.

Programmet ska bidra till hållbar utveckling i såväl glesta som täta miljöer.

2. Marknadsmislyckanden, investeringsbehov, komplementaritet och synergier med andra former av stöd

Som medelinkomstregion finns utmaningen att inte vara tillräckligt stark för naturligt hög absorptionsförmåga. Utifrån marknadsmislyckanden framträder några investeringsbehov tydligt. En utmaning som är att betrakta som ett marknadsmislyckande är att klimat- och miljömål i liten grad uppfyllts. Störst behov av förändring finns kopplat till kompetensförsörjning som drivkraft för ekonomiskt hållbar förnyelse i näringslivet samt för att bidra till ett mer hållbart samhälle som genomsyras av jämställdhet, integration och mångfald där klimatomställning sker. Detta är förutsättningsskapande för övriga utmaningar. Kompetensförsörjningsutmaningen bidrar till att andra utmaningar förstärks t.ex. svag innovationskraft, lågt kunskapsinnehåll och ensidig näringslivsstruktur. Avsaknad av regionalt riskkapital kan medföra att goda idéer inte förverkligas i SMÖ och inte får den positiva effekt för regional utveckling som är möjlig. I tidiga faser gör marknadskompletterande insatser störst nytta. Kapitaltillgång kan bidra till ett koldioxidsnålare Europa samt till jämställdhet kopplat till innovation och företagande.

Utöver direkta marknadsmislyckanden behöver medel riktas till att direkt stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation.

Det finns synergier med andra EU-program. Samordning med ESF+ kan behövas vid genomförande av kompetensutvecklingsinsatser i SMF utifrån kompetensbehov inom smart specialisering. Eruf ska främja utveckling på landsbygder och åtgärder behöver synkroniseras med och avgränsas mot den gemensamma jordbrukspolitiken GJP där LEADER ingår. Insatser för forskning och innovation stärker regionens kapacitet och förutsättningar för deltagande i konkurrensutsatta program, t.ex. Horisont Europa där samverkan mellan akademi och näringsliv kan kopplas till dess Missions. European Research Area (ERA) är intressant bl.a. utifrån sammankoppling av stödstrukturer för forskning och innovation. Synergier bör möjliggöras med programmet för ett digitalt Europa för att främja digitalisering t.ex. utveckling av digitala innovationshubbar i syfte att stärka såväl innovationspets som breda insatser inom den digitala omställningen. Eruf SMÖ kompletterar återhämtningsplanen bl.a. kopplat till Klimatklivet och Industriklivet. I den svenska återhämtningsplanen och dess tekniska bilaga anges bl.a. åtgärder för att undvika dubbelfinansiering från RRF och andra unionsprogram. En bedömning kommer att ske på projektnivå för att säkerställa att ingen dubbelfinansiering sker. Gotland omfattas av Fonden för rättvis omställning (FRO). Eruf och FRO kan komplettera varandra till viss del. Satsningar i programmen kan skapa lärande kring t.ex. koldioxidsnål teknik och elförsörjning. Kopplingar kan göras till EU:s miljöfond Life som möjliggör t.ex. satsningar på biologisk mångfald, klimatanpassning och cirkulär ekonomi. Därtill finns även INTERREG-program samt nationella utvecklingsmedel.

Kommissionen konstaterar i bilaga D i landrapporten för Sverige att behov finns att utveckla system för smart specialisering. Internationellt och regionalt samarbete behöver främjas i syfte att uppnå en kritisk massa för specialiseringarna. Särskilt fokus behövs i Småland och Öarna på att främja ytterligare internationellt och regionalt samarbete. I SMÖ finns få exempel där synergier nyttjas mellan strukturfonder och tematiska medel för kompetensutveckling och lärande. Sektorsprogram kan användas för att skala upp strukturfondsinsatser. Gröna given och EU:s digitaliseringsstrategi är vägledande för den gröna och digitala omställningen och den ekonomiska återhämtningen efter pandemin. Aktiviteter behöver knytas till regionala mål och syfta till att positionera innovationsmiljöer till europeisk samverkan. Då ökar förutsättningar för ett breddat regionalt utvecklingskapital. Eruf SMÖ öppnar för möjligheten att delta i satsningar som initieras av EU-kommissionen t.ex. initiativet kring europeiska digitala innovationshubbar.

I SMÖ verkar olika Interregionala program – gränsregionala och transnationella program såsom South Baltic Sea Programme (Kalmar och Kronobergs län), Central Baltic Sea Programme (Gotlands län), North Sea Region Programme (Kronobergs län) och Baltic Sea Region Programme (Gotlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län). De två senare är transnationella program som huvudsakligen riktar sig till större aktörer och nationella myndigheter medan de två första riktar sig till lokala/regionala aktörer för gränsöverskridande samarbete.

3. Utmaningar som identifieras i relevanta landspecifika rekommendationer, i relevanta nationella och regionala strategier i medlemsstaten, inklusive dess Nationella energi och klimatplan och i relation till

principerna för den europeiska pelaren för sociala rättigheter

SMÖ:s utmaningar har identifierats utifrån regionala utvecklingsstrategier förstärkt av en socioekonomisk analys och en kartläggning kring smart specialisering. Utmaningarna har en god grund i nationella och internationella viktiga styrdokument, inte minst Agenda 2030.

De övergripande principer som anges i artikel 9 i CPR kommer beaktas i utformningen och genomförandet av de svenska strukturfondsprogrammen (se bilaga). Regionalfondsprogrammet för Småland och Öarna har förutsättningar att bidra till ett stort antal av de globala målen i Agenda 2030. En beskrivning av hur programmet förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter, kommer att preciseras i kommande utlysningar. Som exempel, insatser för att främja en hållbar industriomställning, hållbar byggnation, vatten- och energiförsörjning, hållbar besöks- och upplevelsenäring samt hållbara och cirkulära processer inom bland annat livsmedels- och skogsindustrin kan bland annat bidra till implementering och uppskalning av resurssnåla produktionsprocesser, som bidrar till minskad resursanvändning i industrin samt ökad resurseffektivitet inom konsumtion och produktion, nya affärsmöjligheter och arbetstillfällen (mål 8), hållbara industrier och infrastrukturer (mål 9), minska lokala/regionala utsläpp och avfall, skydda och trygga kultur- och naturarv och bidra till hållbar konsumtion och produktion (mål 12). Programmets valda specifika mål och regionala smarta specialiseringsområden inom industri/tillverkning, energi- och vattenteknik, skogsnäring, besöksnäring samt mat och livsmedel har förutsättningar att bidra horisontellt till ovan beskrivna och andra mål i Agenda 2030.

För att möta utmaningarna behövs samverkan, normförändring, hållbarhetsfokus och öppenhet. Förmåga att specialisera sig och förmåga att ta till sig kunskap kring globala värdekedjor, klimatomställning och digitalisering är avgörande. Interaktion mellan universitet och högskolor och omgivande samhälle är en viktig faktor för att möta krav på omställning. En positiv attityd till företagande och en breddad norm kring företagande och innovation behöver genomsyra SMÖ.

Sveriges nationella energi och klimatplan utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet.

Utmaningar

- Låg takt i klimatomställning och utveckling för en bättre miljö

Klimatomställningstakten är för långsam för att nå målen i klimat- och energiplanen. De största utsläppen i SMÖ sker från transporter och tillverkande industri. Åtgärder behövs för att minska utsläpp samtidigt som konkurrenskraft bibehålls. Den gröna omställningen i kombination med instabilitet på den internationella energimarknaden har drivit upp priserna på el. Elnätens kapacitet är därtill underutvecklad. Denna brist bromsar den viktiga elektrifieringen, etablering av nya företag samt expansion av befintliga företag. Stora behov finns därför att öka energieffektivisering och smarta system och lagring för god elförsörjning för näringsliv och invånare. Klimatförändringar i kombination med ökade behov av vattenförsörjning till människor och företag har skapat utmaningar med vattenförsörjningen i flera områden i geografien. Detta hindrar idag både expansion av företag samt nyetableringar av företag och nya bostadsområden. Förbrukning sker som att rent vatten är en oändlig resurs hos både företag och medborgare och insatser behövs för att öka kunskapen om vattensystemets sårbarhet.

Det finns en traditionell företagsstruktur inom SMÖ med tyngdpunkt i tillverkande industri. För få företag har öppnat upp för grön omställning med en cirkulär affärsmodell som utgångspunkt. Det gör att den gröna omställningen totalt sett går för långsamt inom SMÖ. Kunskap kring utveckling av hållbara cirkulära affärsmodeller behövs och stödet till företagen behöver öka. För att skapa utrymme för finansiering med fokus på klimatomställning krävs nya synsätt på tillväxt och lönsamhet.

- Ojämn arbetsmarknad

SMÖ behöver skapa förutsättningar för jämställd regional utveckling. Normer behöver vidgas och attityder förändras för att bryta ett rådande traditionellt sätt att se på t.ex. innovation, ledarskap och företagande. I SMÖ ska kvinnor och män ha samma förutsättningar till delaktighet i utvecklingsarbete och på lika villkor ta del av resurser. För att stärka attraktionskraft, tillväxtpotential och sysselsättning ska allas potential tillvaratas. En förflyttning behövs mot jämn fördelning av makt mellan könen för att allas

kompetenser, erfarenheter och olikheter ska tillvaratas. Att involvera jämställdhetsperspektivet i all utveckling är en förutsättning för gynnsam utvecklingsanda, innovationskraft och hållbar utveckling.

Kvinnor utbildar sig i högre grad eftergymnasialt än män och fler kvinnor än män fullföljer högre utbildning. Att män i lägre utsträckning än kvinnor deltar i och fullföljer utbildning leder till stora utmaningar inte minst socioekonomiskt. Andelen män som läser vidare behöver öka och högt utbildade kvinnor behöver i större utsträckning stanna kvar i SMÖ.

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter har en grundläggande roll för att näringsliv och tillväxt ska utvecklas på ett rättvist och inkluderande sätt. En starkt förmåga att aktivt arbeta för en jämställd arbetsmarknad är direkt påverkande på andra utmaningar som kompetensförsörjning, konkurrenskraft och innovationsgrad.

- Svag kompetensförsörjning

Sysselsättningstillväxten drivs av utrikes födda vilken är den del av befolkningen i arbetsför ålder som ökar och bidrar till större delen av arbetskraftstillskottet. Det finns bristande matchning samt låg formell utbildningsnivå i arbetskraften i SMÖ samtidigt som kompetens flyttar från SMÖ. Att både den genomsnittliga och högsta utbildningsnivån är låg i många SMF ger svårigheter att ta till sig akademisk kunskap. Det är ett hinder för samverkan med universitet och högskolor och forskningsinstitut vilket framhålls som en avgörande faktor för framgång inom smart specialisering. Det finns utmaningar i att kunna tillhandahålla attraktiva arbetstillfällen med högt kunskapsinnehåll och goda arbetsmiljöer. I näringslivsstrukturen finns stora brister vad gäller jämställdhet och mångfald.

Behov av spetskompetens är stor även inom styrkeområden. Skapandet av utbildnings- och forskningsmiljöer kan attrahera ny kompetens. Samverkan krävs mellan näringsliv, offentliga aktörer och universitet och högskolor och andra utbildningsaktörer för att möjliggöra utveckling inom smart specialisering och strategiskt viktiga branscher. För smart specialisering är strategiskt arbete inom kompetensförsörjning avgörande. För SMÖ är det t.ex. avgörande att fokusera på digital kompetens.

- Svag konkurrenskraft

SMÖ har lågt nyföretagande, låg internationalisering, lågt kunskapsinnehåll, liten branschbredd, svag tillväxt och låg lönsamhet inom SMF. Landspecifika rekommendationer visar att, trots ett gynnsamt företagsklimat, har produktivitetstillväxten avstannat och förväntas förbli låg över en längre tid. Näringslivet behöver breddas genom att bl.a. öka antal tjänste- och kunskapsintensiva företag.

Konkurrenskraft är till stor del beroende av tillgång till ny kunskap och förmåga att därefter omsätta detta på marknader som i allt högre grad är globala och som har tydliga krav på omställning med hänsyn till klimatet. Produktionsprocesser blir alltmer fragmenterade och utspridda över världen vilket skapar globala värdekedjor med ökad specialisering i olika delar av produktionsprocessen. Internationellt samarbete är en förutsättning för smart specialisering. Näringslivet är ojämnt när det gäller internationalisering. Ägandet är inte sällan utländskt men överföring av kunskap över gränser är begränsad. Många SMF inom industrin är underleverantörer till andra svenska exporterande företag. Exportberoendet kan sägas vara starkt. Kriser, t.ex. den pågående pandemin, väcker ofta nya tankar kring produktionsprocesser ur aspekterna beroende och sårbarhet. Oförutsägbarheten kring kriser förvärrar beredskapsbyggande.

- Låg innovationsgrad

I landspecifika rekommendationer lyfts behov av ökade investeringar i Sveriges medelinkomstregioner dit SMÖ hör. För att jämna ut regionala skillnader i innovationsresultat och konkurrenskraft rekommenderas investeringar i stödfunktioner till befintliga kluster, stärkt konkurrenskraft och användning av avancerad teknik. Utveckling av skräddarsydda system för smart specialisering och främjande av internationellt och regionalt samarbete, i syfte att utbyta kunskaper och uppnå en kritisk massa för specialiseringarna, uppmuntras. Det framhålls att innovationskapacitet kan öka genom samarbete mellan lärosäten och SMF. Kommissionen konstaterar även att behov finns av att utveckla färdigheter för att skapa regionala innovationssystem.

Företag utsätts för allt hårdare konkurrens och ställs inför utmaningar på en internationell arena. Nya lösningar utifrån kunskap och innovation behövs. Samtidigt som innovation är en framgångsfaktor är näringslivets investeringsgrad inom FoU låg i SMÖ. Ökad förståelse behövs samtidigt som incitament för

och struktur för innovationssatsningar behöver utvecklas. Ett gott innovationsklimat förutsätter samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, universitet och högskolor och civilsamhälle.

Industrins konkurrenskraft, även sett till arbetstillfällena, har varit god. Det är dock en krympande sektor vilket ger stora utmaningar för SMÖ som helhet och för mindre kommuner i synnerhet. Utmaningar är bl.a. lågt kunskapsinnehåll och glesa geografiska strukturer. En stor del av regionens företag, inte minst i tillverkningsindustrin, har en låg teknologinivå vad gäller produktionsteknik. I ett alltmer kunskaps- och teknikintensivt näringsliv hämmar detta konkurrenskraft och smart specialisering.

För att hänga med i utvecklingen där innovationer och nya lösningar är avgörande för fortsatt konkurrenskraft behövs både smart specialisering och breddad syn på innovation. Nya och mer omogna näringar behöver växa för att skapa en breddad ekonomisk bas. Normen kring innovation behöver breddas och omfatta t.ex. social innovation och hållbarhetsdriven innovation. Smart specialisering behöver fokusera både på bransch, kunskapsområden samt branschöverskridande samverkan.

Tillgång till utvecklingsresurser vilket ökar potential för smart specialisering är varierande i SMÖ. Geografisk skillnad finns då utvecklingsverksamhet primärt är knuten till större städer. Det finns också skillnader vad gäller företagsstorlek där större företag som agerar på en global marknad har skapat egna utvecklingsresurser.

Tillgång till riskkapital är otillräcklig men även synen på att ta in extern kompetens samt att innovera i befintliga företag behöver utvecklas. Det finns för få arenor för innovation och de innovationsmiljöer som finns är inte fullt utvecklade. Behov finns av miljöer med internationell konkurrenskraft, där universitets och högskolors och näringslivets styrkeområden matchas, enligt principen om smart specialisering.

- Svårt att få ut effekter av digitalisering

SMÖ är ett industri- och förädlingsstarkt område men graden av automatisering, AI och robotisering är för låg. Ett digitaliseringslyft med fokus på säkrad nytta behövs i tillhandahållande av tjänster till invånare, företag och organisationer. Både i arbetet kring smart specialisering, i digitala agendor, i kompetensförsörjningsstrategier och i OECD-rapporter framhålls vikten av digitaliseringskunskap. Detta gäller alla branscher och oavsett företagsstorlek. Miljöstrategisk digitalisering behöver utvecklas för att bidra till lösningar både i privat- och offentlig sektor.

Utmaningar finns i att åstadkomma en heltäckande digital infrastruktur. Med det följer utmaningar för invånare, företag och organisationer att ta del av digitala tjänster, distansarbete och virtuellt lärande. En varierad tillgång till digital infrastruktur medför skilda förutsättningar för företag att bidra till smart specialisering då det är avgörande för t.ex. förmågan att ta till sig automatisering.

Automatiseringsgraden i SMF är, med en del undantag, relativt låg. Rådande näringslivsstruktur bidrar till låg automatiserings- och digitaliseringsgrad. En annan orsak är att verksamheter som nationellt sett driver digital utveckling, som offentlig förvaltning, finans- och tjänstenäringsrelaterade verksamheter är mindre i SMÖ. Låg digitalisering gör att företag har svårt att hävda sig på en global marknad och vara del i globala värdekedjor. Högre automatiseringsgrad kan frigöra resurser till näringar med hög arbetskraftsbrist och lösa kompetensförsörjningsutmaningar. Efterfrågan på öppna data är stor. Offentliga aktörer är inte i tillräckligt hög grad föregångare inom processer som använder sig av och tillhandahåller öppna data.

4. Ett integrerat angreppssätt för att adressera demografiska utmaningar

SMÖ genomgår en demografisk utveckling med åldrande befolkning och stark urbanisering. Pensionsavgångar är större än ungas tillträde på arbetsmarknaden vilket leder till arbetskraftsbrist och en ökande försörjningskvot. Arbetskraftsbristen kommer att öka i takt med urbanisering. Samtidigt är tillgång till kompetens en central konkurrensfaktor i den globala kunskapsekonomin. För att möta detta behöver alla invånares kompetens, kreativitet och erfarenheter tillvaratas och utvecklas. Det gäller inte minst resursen som står utanför arbetslivet som framförallt kvinnor och män med kort utbildning, utrikes födda kvinnor samt kvinnor och män med nedsatt arbetsförmåga.

Urbaniseringen är dels utomregional då en hög andel av de unga flyttar till större städer utanför SMÖ, dels inomregional där kommunernas huvudorter växer mest. För att samhället ska hålla samman krävs att välfärd kommer alla till del och att alla har möjlighet att forma sina liv. Social sammanhållning ökar attraktivitet för boende, besökare och investerare.

5. Lärdomar från tidigare erfarenheter

Tidigare programperiod har fokuserat på forskning, innovation, informations- och kommunikationsteknik, konkurrenskraft och övergång till en koldioxidsnål ekonomi. Integrering av hållbarhetsaspekter har stärkts. Medvetenhet om hållbarhetsnytta är större än vid programstart och regionernas ansvar gällande hållbarhetssäkring har ökat.

De vanligaste projektägarna har varit RUA, lärosäten, forskningsinstitut, företagsnätverk, kommuner, Almi, science parks, industriella utvecklingscentra och energikontor. De flesta projekt har haft inomregionalt fokus. Få har riktats till SMÖ som helhet eller varit gränsöverskridande. Största delen av medfinansieringen har kommit via anslag 1:1 regionala utvecklingsåtgärder.

Insatser kring forskning och innovation har haft fokus på innovationsfrämjande strukturer och samverkan snarare än innovation i form av nya produkter och processer. Aktörer som efterfrågar innovationer har varit få, en avspeglning av SMÖ:s förutsättningar med små och medelstora företag, SMF, med generellt låg FoU-kompetens. Insatser har genomförts inom styrkeområden t.ex. trä, glas, livsmedel och besöksnäring. Projekt med fokus på kompetensutveckling har skapat strukturer som bidrar till höjd kompetensnivå och bättre möjlighet att dra nytta av lärosätenas kompetens. Dessa slutsatser går att dra genom Tillväxtverkets rapport ”Utvärdering av nio program, Regionala utvecklingsfonden, Tematiskt mål 1”.

När det gäller insatser kring informations- och kommunikationsteknik visar analyser, t.ex. Tillväxtverkets rapport ”Digitaliseringsprojekt inom regionalfonden tematiska mål 2 och 3”, att ökad digitalisering och utveckling av smarta produkter är en förutsättning för innovation, hållbar utveckling och teknikutveckling.

Insatser för ökad konkurrenskraft har varit koncentrerade till utveckling av befintliga SMF genom organisationsutveckling och nätverk. Företagsrådgivning och utveckling av befintligt stödsystem har varit i fokus. En betydande del har inriktats på stärkt samverkan i stödsystemet och stödutveckling som i nästa led når företag. Fokus har varit på befintliga företag i flertalet branscher. Programmet har inte i tillräckligt stor utsträckning säkerställt utveckling i nya branscher, såsom tjänstenärings där potential för sysselsättningstillväxt är stor. Utvärderingen ”Temautvärdering Regionalfonden – en regional analys och nationell syntes” visar att programmet kan bli bättre när det gäller att diversifiera näringslivet.

Det regionala riskkapitalet som möjliggjorts har lyckats väl i det innovationsfrämjande systemet men sämre i forskningsnära miljöer. Möjlighet till uppsökande arbete och kompletterande stöd har varit begränsad. Regionala företagsstöd har under perioden 2014–2020 men även under tidigare programperioder fördelats genom checkar vilket både ger utveckling och ett förhållningssätt att se nytta av extern kompetens. Detta stärks av Tillväxtverkets rapport ”Utvärdering av åtta program, Regionala utvecklingsfonden, Tematiskt mål 3”

När det gäller insatser i att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi visar analyser ett fortsatt behov av att främja förnybar energi och energieffektivitet. ”Utvärdering av nio program, Regionala utvecklingsfonden, Tematiskt mål 4, visar att det varit svårt att attrahera projektägare inom området koldioxidsnål ekonomi.

Projekt med koppling till gränsöverskridande samarbete i allmänhet och EU:s strategi för Östersjöregionen i synnerhet har saknats. Få projekt har främjat internationalisering. Ett fåtal projekt har utgått från logiken om globala värdekedjor trots att forskning visar att exporterande företag uppvisar högre sannolikhet för tillväxt.

6. Makroregionala strategier och havsområdesstrategier, i de fall medlemsstaterna och regionerna deltar i sådana strategier, bland annat EU:s strategi för Östersjöregionen.

Många av de utmaningar som SMÖ, Sverige och EU står inför är gränsöverskridande. EU:s övergripande mål betonar vikten av samarbete mellan medlemsstater. EU:s strategi för Östersjöregionen ger vägledning i val av insatser och bidrar till att möta gemensamma utmaningar i makroregionen.

Det är av stor vikt att ta vara på synergier och växla upp projekt i en internationell kontext för stärkt koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen. Eruf kan bidra till de huvudsakliga målen i EU:s strategi för Östersjöregionen: rädda havsmiljön, länka samman regionen och öka välbefindandet. Gotlands och Kalmar län är direkt berörda av kustvattenåtgärder och hållbara infrastruktursatsningar.

7. Administrativ kapacitet, styrning

Tillväxtverket är förvaltande myndighet och har haft denna uppgift sedan programperioden 2007–2013. Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet och har haft denna uppgift sedan 2007–2013. Samtliga regioner i programområdet Småland och Öarna har haft ett ansvar för programskrivning och varit en del av genomförandet sedan programperioden 2007–2013. För att underlätta för företag och projektägare har regionerna i programområdet ställt sig bakom de förslag till förenklingsåtgärder som tidigare presenterats av Tillväxtverket.

Under 2022–2023 kommer förvaltande myndighet och projektägare att hantera regionalfondsmedel för olika programperioder parallellt bl.a. på grund av React-EU, vilket förutsätter en väl fungerande förvaltningsmodell bl.a. för att säkerställa att dubbelfinansiering inte ska förekomma.

Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och tillämpliga statsstödsregler kommer att beaktas vid bedömningen av respektive projekt. Under genomförandet av programmet kommer förvaltande myndighet att främja den strategiska användning av offentlig upphandling för att stödja de politiska målen.

Programmet har genomgått en strategisk miljöbedömning som syftar till att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen har beaktats i framställandet av detta program. Insatserna bedöms vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada.

Syftet är att insatserna ska ge långsiktiga resultat.

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Tabell 1

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik</p>	<p>Enligt Eurostats mätning av innovationsindex (innovation score board index) är SMÖ, liksom Sverige som helhet, en starkt innovativ region sett till snittet i EU. SMÖ har en låg position (plats 6 av 8) i Sverige med låga poäng, jämfört med andra svenska regioner, för utbildning, akademiska meriter och utgifter för forskning och utveckling. För att öka produktivitet i näringslivet behöver innovation och teknikspridning främjas, t.ex. genom investeringar i forskning och innovation. För att företag i SMÖ ska öka sin konkurrenskraft så måste de ingå i globala värdekedjor. Det gör att företagsnära forskningsinfrastruktur behöver utvecklas och utökas. En viktig del i detta är tillgång till nödvändig kunskap genom ökad tillämpad forskning som ligger nära företagens utmaningar, detta oavsett storlek på företag. Samverkan mellan företag, innovationsmiljöer, forskningsinstitut, universitet och högskolor och det offentliga behöver stärkas. Flernivåsamverkan behövs. Näringslivet behöver utvecklas till en grogrund för innovation. Näringslivet behöver även digitaliseras i högre utsträckning och bli mera högteknologiskt och kunskapsintensivt. Fler digitala välfärdstjänster behöver utvecklas. Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkt är att insatserna marknadskompletterar och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna skapar</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Insatser kommer inte direkt generera inkomster eller kostnadsbesparingar för företag. I SMÖ finns det generellt ett behov av ökad förmåga att klara omställning. Det finns låg tillgänglighet till kunskapsmiljöer. Det saknas till stor del långsiktiga satsningar på innovationsmiljöer. SMÖ har glesa strukturer med mötesplatser som stimulerar utbyte av kunskaper, kompetenser, egenskaper och erfarenheter mellan branscher och sektorer. Stödet till företag som samverkar med forskningsinstitutioner är icke ekonomiskt stöd. För att stimulera ökad innovation behövs flernivåsamverkan. Intermediärer har en betydande roll.</p>
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter</p>	<p>Demografin i SMÖ med varierande storlek på generationskullarna innebär att förre kommer att behöva försörja fler. Enligt siffror från SCB kommer antalet personer i vårdintensiv ålder öka samtidigt som små ålderskullar inträder på arbetsmarknaden. De ökade behoven kommer att kräva effektivitetsreformer t.ex. genom digitalisering. Stärkt digital kompetens är kritisk faktor för industrins konkurrenskraft. I vissa mätningar av digitalisering ligger SMÖ högre än rikssnittet. SCB:s mätning av företagens IT-användning visar att 14% i SMÖ tillämpar robotanvändning vilket är högre än rikssnittet. Sett till branschstrukturen med en stor tillverkningsindustri är det dock angeläget att öka detta. Det är få företag som arbetar med big data. Endast 3% av företagen samlar in big data från smarta sensorer, bärbara enheter eller andra källor. Digital teknik är avgörande och kommer att bidra</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>till en mer robust återhämtning både i samhälle och i ekonomi. Insatser behöver också fokusera på att nyttan för invånare, företag och myndigheter säkras i takt med digitaliseringen. Digital infrastruktur behöver garantera heltäckande tillgång till internet och digitala tjänster, som är oundgängliga i vardagen. Investeringar i digitalisering av företag och offentlig sektor och utveckling av digitala tjänster i offentlig och privat sektor kan möjliggöra företagsutveckling, distansarbete och virtuellt lärande. Förutom att öka motståndskraft och produktivitet kan denna omställning också bidra till den gröna omställningen av våra ekonomier och hjälpa utsatta grupper att få tillgång till egen försörjning. Digitalisering, e-handel, e-förvaltning och e-hälsa, nya affärsmodeller och upplägg för hem- och distansarbete i större skala kan öka produktiviteten. Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Insatser kommer inte direkt generera inkomster eller kostnadsbesparingar för företag. I SMO finns ett generellt behov av ökad förmåga för att klara omställningen. Det finns behov av en utvecklad stödstruktur. Intermediärer har en betydande roll.</p>
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar</p>	<p>Det är avgörande att utvecklingen präglas av en hållbarhetsdriven näringslivsutveckling inom alla branscher. I och med Corona-pandemin och instabilitet i omvärlden så har osäkerhet, minskad efterfrågan och störningar i värdekedjorna ökat</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>företagens kostnader. Att återställa produktiviteten och konkurrenskraften blir en utmaning för företagen på kort sikt. På längre sikt är det även viktigt att öka bredden av företag inom näringslivet för att bättre kunna möta utmaningar i framtiden. Etableringsfrekvensen (nystartade företag per 1000 invånare) är enligt siffror från Tillväxtanalys lägre än i riket. SMÖ ligger också under rikssnittet sett till företag som startas av utrikes födda personer och av kvinnor. Nya och befintliga företag behöver öka fokus på att bidra till klimatomställningen samtidigt som de ökar sin tillväxt och konkurrenskraft. Nya cirkulära affärsmodeller behöver utvecklas. Inom det specifika målet finansieras insatserna till största del med bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna leder till gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Det behövs insatser för att nå ut brett till SMF med t.ex. expertkunskap och med insatser som ökar förmågan till omställning. Finansieringsinstrument som bidrar till detta särskilda kompletteras med fördel med t.ex. rådgivning vilket finansieras med bidrag. Under målet möjliggörs insatser för företag som får bidrag t.ex. genom ramprojekt för företagsstöd. En liten andel av insatserna finansieras med riskkapital. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande. Avsaknad av regionalt riskkapital kan medföra att goda idéer inte förverkligas i SMÖ och inte får den positiva effekt för regional utveckling som är möjlig. Finansieringsformen riskkapital verkar där det</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		finns behov av marknadskompletterande riskkapital bl.a. i tidiga utvecklingskedan och vid kommersialisering av innovationer där risken är hög.
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	Nästan alla arbetsmarknadsregioner i SMÖ har en specialisering inom tillverkning. Undantaget är Gotland som har specialisering inom branscher med nära anknytning till besöksnäringen. Detta enligt SCB:s siffror kring specialiseringskvot och andel sysselsatta. I SMÖ finns en tradition av hög konkurrenskraft inom exempelvis maskin- och verkstadsindustri, it, livsmedelsindustri, besöksnäring samt skog-, trä- och möbelindustrin. För att kunna konkurrera på en global marknad behöver dessa näringar fortsatt utveckla sin specialisering och även samarbeta med varandra. Behovet av spetskompetens inom alla sektorer är stor. Kompetens är i synnerhet också nödvändig för att kunna ställa om och utveckla näringslivet mot en mer hållbar framtid. För att ställa om mot en mer hållbar framtid och de behov som uppstår krävs andra kompetenser än tidigare. För att åstadkomma en sådan utveckling behövs olika åtgärder för höjd kompetens i företag och fortbildning för att kunna realisera en omställning av personal och en förbättrad och inkluderande matchning inom smart specialisering. En förutsättning för att lyckas hänga med i den snabba utvecklingen där innovationer och nya lösningar är avgörande för en fortsatt konkurrenskraft och attraktivitet behöver SMÖ fokusera på skärpningar av kunskapsområden utifrån smart specialisering. SMÖ har stor potential till förnyelse inom gröna näringar, hållbar produktion, hållbar utveckling

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>inom service och tjänster och energisektorn. Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Tillgänglighet till kompetens behöver öka inom SMÖ:s styrkeområden inom smart specialisering. Insatser för attitydförändring och ökad förmåga krävs generellt och brett. Stärkt samverkan, stödfunktioner, metoder och verktyg behöver utvecklas. Intermediärer har en betydande roll.</p>
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser</p>	<p>Klimatomställningen är för långsam. I SMÖ uppgår klimatpåverkande utsläpp till 7,6 ton/invånare. Det är över rikssnittet (5,2 ton/inv). Störst utsläppssektorer är inrikes transporter, jordbruk och industri Detta ställer krav på att företag ser över energiprocesser och andra processer för att bidra till utsläppsminskning och bibehålla konkurrenskraft. Viktiga branscher att fokusera på är t.ex. tillverknings- och förädlingsindustri. Det omfattande renoverings- och nybyggnationsbehovet behöver ske energieffektivt. Ökad energieffektivisering är avgörande för att nå klimatmål. Minskning av växthusgasutsläpp går för långsamt. Fokus behöver öka på effektivisering genom översyn av övriga processer för att minska utsläpp i samtliga branscher. Elförsörjningsbrist medför att tillväxt och nyetableringar hämmas vilket är ytterligare skäl för energieffektivisering. Elbristen bromsar elektrifieringen som är viktig för grön omställning. Mål för ökad effektivisering gällande energi, byggnation, transporter och förnybar energi finns</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>angivna i länsvisa klimat och energistrategier. Relationer till dessa är flera bl.a. finns kopplingar kring integrering av energieffektivisering i företag och byggnader. De länsvisa strategierna bidrar till nationella mål som bl.a. finns angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket och i Sveriges långsiktiga renoveringsstrategi. Insatserna ligger i linje med EU:s Energieffektivitet först och Långsiktig renoveringsstrategi. Portalmål i det svenska klimatpolitiska ramverket är att senast år 2045 ska Sverige inte ha nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att växthusgasutsläpp från svenskt territorium ska vara minst 85% lägre år 2045 än år 1990. Etappmål för 2030 är en minskning med 63 %. Takten i Sverige och i SMÖ är för låg för att nå målen. Insatser bidrar till detta viktiga svenska klimatmål. Finansieringsform är bidrag. Insatser marknadskompletterar och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Insatser ger allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Insatser kommer inte direkt generera inkomster eller kostnadsbesparingar för företag. Generellt behövs ökad medvetenhet och stärkt samverkan. Att företag får stöd genom bidrag möjliggörs genom t.ex. ramprojekt för företagsstöd.</p>
<p>2. En grönare och koldioxid snål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar</p>	<p>RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E</p>	<p>I vårt samhälle har det blivit påtagligt att elförsörjningen har kapacitetsbrister. Behov finns från högt producerande industrier. Dessa företag riskerar att få driftstopp och deras kostnader blir orimligt höga. Idag finns intresse för att hitta egna lösningar för att hantera utmaningarna men ofta behöver man gå samman flera företag och aktörer</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
mobilitet i städer		<p>för att det ska bli lönsamt. Här finns ett behov av att stimulera förutsättningar för sådana etableringar och samarbeten. Bristerna i elförsörjningen medför att företagens tillväxt hämmas och att nyetableringar inte kan ske. Bristen på el bromsar också elektrifieringen som är mycket viktig för den gröna omställningen. Då södra Sverige inte är självförsörjande på el finns ett beroende av el från norra Sverige. Då flera stora energikrävande etableringar sker i norra Sverige för närvarande råder elbrist i den södra geografien. Framtidens ökande behov av el kommer öka på utmaningen. Målet är därför särskilt viktigt för att utveckla och stärka energisystemet inom området på ett hållbart och smart sätt. Behoven av jämn tillförsel av el som uppstår av att elektrifierade fordon ökar i området måste tillgodoses och säkras för framtiden. Sårbarheten är idag hög för enskilda företag och det finns ett behov av att genom smarta energisystem och smarta nät öka resiliensen och bidra till utbyggnaden av förnybar energi. Åtgärder under detta särskilda mål behövs för att bidra till den nationella elektrifieringsstrategin samt de länsvisa klimat- och energistrategierna. Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera insatser som leder till smarta energisystem, smarta nät och smart lagring där insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Insatser kommer inte direkt generera inkomster eller kostnadsbesparingar för företag. Som helhet bidrar målet genom olika insatser till att möta ett ökat beroende av elförsörjning.</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi</p>	<p>Takten i klimtomställningen går för långsamt och fler behöver göra mer. I SMÖ uppgår klimatpåverkande utsläpp till 7,6 ton/invånare, vilket är över riksgenomsnittet (5,2 ton/invånare). De största utsläppssektorerna är inrikes transporter, jordbruk och industri. Näringslivet i SMÖ består till stor del av tillverkande industri med i många fall en traditionell affärsmodell som utgångspunkt. Även andra branscher har samma utgångspunkt. Det finns relativt få företag som ingår i symbios eller som har antagit en ny cirkulär affärsmodell. Det finns stora möjligheter att utveckla företagen inom områdena symbios, cirkulära avfallsströmmar, cirkulär, återanvändning, reparationer och vattensystem. Mål för ökad cirkulär ekonomi i samhället och företagen finns i de länsvisa klimat- och energistrategierna. De länsvisa strategierna bidrar till de nationella målen som bl.a. finns angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket. Portalmålet i det svenska klimatpolitiska ramverket är att senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990. Insatserna inom detta område behövs för att minska nettoutsläpp av växthusgaser och på så sätt bidra till detta viktiga svenska klimatmål. Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera insatser som leder till ökad cirkularitet där stor del är förutsättningskapande för</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>stärkt konkurrenskraft, goda levnadsvillkor och attraktivitet. Det skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Insatser kommer inte direkt generera inkomster eller kostnadsbesparingar för företag. Under målet möjliggörs insatser för företag som får bidrag, t.ex, genom ramprojekt för företagsstöd.</p>

* Särskilda prioriteringar enligt ESF+-förordningen

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1. Prioritering: 1. Stärkt konkurrenskraft, höjd innovationsgrad och säkrad nytta av digitaliseringen

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Direkta insatser till företag

I programområdet har det konstaterats att det finns en låg kunskapsnivå för att klara den framtida nödvändiga omställningen. Företagen har låg tillgång till kunskapsmiljöer och det finns en avsaknad av interaktion med forskning. Insatser som ökar företagets tillgång till forskning behövs. Testbäddsinfrastrukturer har hittills inte nyttjats i tillräckligt hög grad. Insatser ska t.ex. öka användningen av testbäddar. Näringslivet behöver stärka sin innovationsförmåga. Åtgärder ska genomföras för att påverka inställning till forskning vilket bidrar till innovationsutveckling. Utvecklingsintensiva företag är frånvarande i delar av SMÖ vilket ger avsaknad av samspel mellan dessa och andra företag. Detta gäller även för SMÖ:s styrkeområden inom smart specialisering där företag ska inspireras till samverkan kring forskning och utveckling men även till ökat användande av utvecklingsmiljöer

En viktig fråga för långsiktigt hållbar industriell omvandling är förmågan till omställning med hänsyn till klimatproblematiken.

Det behövs en ökad öppenhet för innovation och entreprenörskap som tar sin utgångspunkt i hållbar utveckling för att lösa utmaningar som t.ex. höga koldioxidutsläpp och biologisk mångfald. Genom ökad tillgång till forskning ska företag bättre kunna efterfråga och leverera ekosystemstjänster där samspelet mellan landsbygd och stad är en framgångsfaktor.

Företag behöver ingå i de globala värdekedjorna för att bevara och öka konkurrenskraften. En viktig del i detta, oavsett storlek på företaget, är att få tillgång till nödvändig kunskap genom att öka tillämpad forskning som ligger nära företagets utmaningar.

Exempel på insatser är insatser som skapar interaktion mellan forskning och företag. Detta ger företag ökad tillgång till forskning och testmiljöer samtidigt som forskningsaktörer får ökad insyn i företagets utmaningar och behov.

Utveckling av stödstrukturer

För att stärka kunskapsnivån i näringslivet är det viktigt med långsiktiga satsningar på innovationsmiljöer, särskilt kopplat till programrådets styrkeområden inom smart specialisering. Innovationsmiljöer ska startas, utvecklas och stärkas. Utifrån kunskapsområden som identifierats för smart specialisering krävs analys och transformation som möjliggör att SMÖ utvecklar kunskap och når specialisering som går att koppla mot europeiska värdekedjor. Stödstrukturer för specialisering kräver fleråriga satsningar som genomgår flera faser och ett extensivt partnerskapsarbete. Ökad koordinering

mellan olika aktörer och insatser som verkar för att stimulera innovationsgraden hos företag behövs. Forskningsaktörers förmåga att interagera med omgivande samhälle är förutsättningsskapande.

En öppenhet och tillgänglighet i innovationssystemet frigör potential hos t.ex. kvinnor, unga kvinnor och män samt utlandsfödda kvinnor och män. Öppenhet och tillgänglighet behöver också öka för branscher och företagsformer som idag missgynnas genom hinder uppbyggda av normer och synsätt. En effekt av programmets insatser bör vara att fler företag tillkommer med utgångspunkt i dessa perspektiv. Programmet inkluderar socialt företagande, där bl.a. idéburen sektor spelar stor roll. Både genom att befintliga företag stärks och att nya uppstår kan fler komma i arbete och på så sätt kan sociala och ekonomiska skillnader minska i SMÖ. Forskning och utveckling som inkluderar dessa perspektiv är förutsättningsskapande.

Insatser för att hitta alternativ till fossila råvaror behövs men även insatser som bidrar till hur fossila råvaror som är i omlopp kan få evig eller åtminstone förlängd livstid. Interaktion med forskning ökar potentialen och är förutsättningsskapande för denna utveckling.

Det behövs insatser för att öka kunskapen om nyttan med biologisk mångfald och de ekosystemtjänster som den bidrar med, inte minst ur ett långsiktigt samhällsekonomiskt perspektiv. För att skapa inspirerande exempel där affärsidéer föds genom samverkan mellan stad och landsbygd och genom utgångspunkt i ekologisk och social hållbarhet behövs kunskap och stöd som ger möjlighet att skapa samverkan mellan företag och akademi men också mellan offentliga och ideella aktörer.

De regionala lärosätenas koppling till det regionala näringslivet täcker inte alla teknik- och utvecklingsområden. Insatser behövs för att påverka de regionala lärosätenas utbildningsutbud för bättre matchning mot behov i SMÖ samt för att öka tillgången till forsknings- och utbildningsresurser som finns utanför programområdet. Stöd till och utveckling av industriforskning är ett sätt att höja och öka graden av FoU i företagen.

För att utveckla innovationssystemet i SMÖ krävs ett regionalt ledarskap. Idag finns en mängd aktörer med uppgift att, med viss överlappning, stötta innovationsutveckling. Detta behöver koordineras för att komma företag till del på ett effektivt sätt. Strukturer för kunskapsöverföring behöver förstärkas. Lärosäten behöver utveckla sin förmåga och sina möjligheter att stötta och interagera med näringslivet och SMF behöver ökad kunskap om innovation.

Ytterligare exempel på insatser är satsningar inom smart specialisering med utgångspunkt i samverkan där forskning är en hävstång som ger ökad potential.

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

Programområdet saknar i stor utsträckning miljöer och infrastrukturer som krävs för ett kunskapsintensivt näringsliv. Många av programområdets dominerande branscher och specialiseringsområden saknar bl.a. fysiska testmiljöer med möjlighet att genomföra tillämpade försök i både testmiljö och verklig miljö. SMF saknar möjlighet att göra egna investeringar i testutrustning. Testbäddsinfrastrukturer har inte nyttjats i tillräckligt hög grad och för vissa utvecklingsområden, t.ex. förädling och innovation inom livsmedel, saknas de helt. Gemensamma satsningar behövs på utrustning och teknik genom olika affärsmodeller, vilket är ett sätt att ge tillgång till test- och utvecklingsmöjligheter.

Insatser behövs för att kompensera för SMÖ:s glesa strukturer med mötesplatser som stimulerar utbyte av kunskaper, kompetenser, forskning, egenskaper och erfarenheter mellan olika branscher och sektorer. I syfte att stimulera innovationer och nya lösningar finns behov av stärkt flernivåsamverkan.

Utvecklingsmiljöer behöver byggas upp utifrån smart specialisering.

Satsningar behövs på fysisk infrastruktur för hantering av data i stora mängder, testmiljöer för t.ex. AI, Internet of Things samt immersiva medier (virtual reality och augmented reality), cybersäkerhet, ”high computing” och avancerade material. Satsning behövs även på digital modellering av olika scenarier inför ett förändrat klimat och dess effekter för hållbar regional utveckling, ökad resiliens och näringslivets kapacitetsutnyttjande.

Projekt som söks inom specifika mål 1.1 och 1.4 ska rymmas inom strategierna för smart specialisering.

Finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Bidrag skapar möjlighet att stötta och driva innovationsprocesser framåt. I SMF saknas incitament och ekonomiskt utrymme att investera i forskning och utveckling. Det kan vara svårmotiverat med andra stödformer som innebär att företag investerar mer än sin tid. Medfinansieringen kommer i huvudsak från offentlig sektor vilket innebär att företagen bidrar med sin tid. Små budgetnivåer per företag gör det svårmotiverat med mer komplexa finansieringsformer.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är SMF samt branschorganisationer.

För att nå ut till SMF har det företagsfrämjande systemet en avgörande funktion, liksom organisationer som arbetar med att stödja sociala innovationer, såsom t.ex. aktörer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Målgrupp är även offentlig sektor såsom kommuner, regioner och statliga myndigheter.

Ideella organisationer samt medborgare i form av konsumenter är viktiga möjliggörare för vissa av insatserna.

Användare och ägare av miljöer och infrastrukturer kan vara både privata och offentliga organisationer i form av företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor.

I SMÖ finns ett mindre antal science parks och inkubatorer, vilka är en viktig målgrupp för genomförande och som miljö.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. En ökad jämställdhet och mångfald kommer öka förmågan till en förbättrad forsknings- och innovationskapacitet. Det är viktigt att den traditionella synen på innovation vidgas så att även lösningar för att t.ex. hantera samhällsproblem inkluderas. Det är därför viktigt att projekten inkluderar dessa perspektiv och visar på ett tydligt sätt hur de arbetar för att säkra upp dem. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projekten bidrar därmed till det globala målet nr 5. Bedömningen är att en femtedel av insatserna kommer riktas direkt för att öka jämställdheten och bidra till kod 01 i tabell 8. Övriga insatser i detta särskilda mål möter kraven för både kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

Interregionalt samarbete är en framgångsfaktor för attraktivitet och konkurrenskraft i innovationssystemet. En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan även läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. SMÖ:s styrkeområden inom smart specialisering kan länkas till andra regioners styrkeområden. I linje med EU:s strategi för Östersjöregionen förbättras global konkurrenskraft.

Möjligheten i Eruf att skapa plattformar och utveckla kluster ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker t.ex. genom Småland Blekinge Halland South Sweden och Region Gotlands internationella nätverk. Policypåverkan i tidigt skede möjliggör för SMÖ att bidra och skapa nytta.

Euro Region Baltic är en plattform för samarbete i sydöstra Östersjöområdet. Satsningar finns inom blå och grön utveckling, besöksnäring, kultur, hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering såsom e-hälsa och öppna data. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Smart specialisering ger förutsättningar för transnationellt samarbete. Smålandsregionernas gemensamma skogs- och trästrategier skapar möjlighet för transnationell samverkan. I besöksnäringen finns idag samverkan med stöd av bl.a. South Baltic och Central Baltic, vilka kan ligga till grund för satsningar i Eruf. För besöksnäringen finns även potential genom Necstours samarbete för europeiska regioners turismutveckling. Genom Region Gotlands internationella arbete har SMÖ tillgång till utbyte med andra öar och kustregioner kring kulturarv, samhällsplanering, besöksnäring, livsmedel och energiomställning.

Samarbete finns i ERIAFF. För skog och trä finns utvecklingspotential med t.ex. nordiska regioner och för livsmedel med t.ex. Pays de la Loire och Turku Southwest.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument är inom denna prioritering planerat att användas under annat specifikt mål. Där möjliggörs också finansiering av innovationer med koppling till forskning.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	52,00	520,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	52,00	520,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	heltidsekvivalenter per år	3,00	27,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade	RCO08	Nominellt värde på forsknings- och innovationsutrustningen	euro	226 682,00	2 266 824,00

			regioner						
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag		5,00	45,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer		4,00	43,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO02	Investeringar i EUR	Euro		151 122,00	1 511 215,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	52,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	208,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	26,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare	0,00	2021	312,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2021	50,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade	012. Forskning och innovation i offentliga forskningscentrum, högre utbildning och kompetenscentrum, inbegripet	3 454 208,00

			regioner	nätverkande (industriell forskning, experimentell utveckling, genomförbarhetsstudier)	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	027. Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, gemensamt skapande, användar- och efterfrågestyrd innovation)	3 014 099,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	028. Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning	2 045 282,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	029. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och universitet med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, klimatesiliens och klimatanpassning	2 475 867,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	030. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på en cirkulär ekonomi	2 583 513,00
1	RSO1.1	Totalt			13 572 969,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	13 572 969,00
1	RSO1.1	Totalt			13 572 969,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	13 572 969,00
1	RSO1.1	Totalt			13 572 969,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Jämställdhetsinriktning	2 714 594,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	10 858 375,00
1	RSO1.1	Totalt			13 572 969,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Direkta insatser till företag

Det behövs insatser för att stimulera digitalisering inom näringslivet, bl.a. för att öka robotisering och automatisering, men också för att öka mer avancerad användning av AI och högpresterande datasystem samt cybersäkerhet. Denna utveckling bör ha särskilt fokus på att digital utveckling sker med jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. Digitaliseringslyft behövs för att förstärka styrkeområden i SMÖ. Flera branscher ska kunna erhålla allmänt inriktade kunskapslyft där affärsutveckling kan uppnås genom t.ex kunskapshöjning, attitydpåverkan och förbättrad förmåga att skapa nytta med digitalisering som verktyg. Även SMF som levererar it-tjänster ska kunna erhålla affärsutvecklande insatser för att möta upp behov hos invånare, andra företag och myndigheter. Förväntade effekter efter programperioden är en ökad grad av digitalisering i företagen samt att fler företag kan stötta i utvecklingen. Social, ekologisk och ekonomisk nytta har skapats genom digitalisering.

Utveckling av stödstrukturer

Offentliga insatser i nära samarbete med forskning behöver genomföras för att stödja digitalisering, automatisering och robotisering i företagen. Detta är särskilt viktigt för att företag ska kunna hävda sig på en global marknad och vara del i de globala värdekedjorna. Kunskapsförmedling från de nationella och europeiska digitala innovationshubbarna och andra liknande initiativ till programområdet är av vikt. Programmet möjliggör för att aktörer inom SMÖ ska kunna vara initiativtagare till eller samverkanspart till europeiska digitala innovationshubbar och liknande satsningar inom och utom SMÖ.

Stödstrukturer och infrastruktur för att på bästa sätt möta och stå rustad inför den digitala framtiden ska kunna stärkas. Kunskapen om digitalisering behöver öka så att förmågor och beteenden hos människor, företag och organisationer stärks för att ta till sig digitaliseringens möjligheter.

Finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Genom att företagen får stöd genom bidrag ökar möjligheten att företagen vågar göra förflyttningar som annars ses som en för stor risk i ett enskilt företag.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är nya och befintliga SMF, branschorganisationer och offentlig sektor.

För att nå ut till nya och befintliga SMF har det företagsfrämjande systemet en avgörande funktion, liksom organisationer som arbetar med att stödja sociala innovationer, såsom t.ex. aktörer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Användare och ägare av miljöer och infrastrukturer kan vara både privata och offentliga organisationer i form av företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor.

I SMÖ finns ett mindre antal science parks och inkubatorer, vilka är en viktig målgrupp för genomförande.

I digitaliseringsprocesser bör flickor och pojkar och unga kvinnor och män medverka för att säkra delaktighet ur ett barnperspektiv där de själva kommer att delta i förvaltningen av sin egen framtid.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att digitala tjänster och processer ska vara tillgängliga för alla är det viktigt att beakta ett intersektionellt perspektiv i all digital utveckling. Projekten behöver visa hur de säkerställer att dessa perspektiv integreras i de insatser och den utveckling som ska genomföras. Det är även viktigt att den traditionella synen på innovation genom digitalisering vidgas så att även lösningar för att hantera samhällsproblem inkluderas. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projektet ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projektet bidrar därmed till det globala målet nr 5. Bedömningen är att en tredjedel av insatserna kommer riktas direkt för att öka jämställdheten och bidra till kod 01 i tabell 8. Övriga insatser i detta särskilda mål möter kraven för både kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Ett gemensamt arbete inom ramen för det särskilda målet kan t.ex. i linje med EU:s strategi för Östersjöregionen bidra till att länka samman Östersjöregionen. Exempelvis finns potential att utveckla arbetet med öppna data med parter runt södra Östersjön.

Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa regionala plattformar, utveckla kluster och fokusera på styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker delvis genom Småland Blekinge Halland South Sweden och genom Region Gotlands prioriterade internationella nätverk. Policypåverkan i tidigt skede möjliggör för regionerna att bidra och skapa nytta.

Euro Region Baltic är en politisk plattform för att utveckla samarbetet i sydöstra Östersjöområdet. Parterna i sydöstra Östersjöområdet driver satsningar inom blå och grön utveckling men har även fokus på besöksnäring, kultur, hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering såsom e-hälsa och öppna data. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Eruf har goda möjligheter att verka som plattform för framtida satsningar inom digitalisering. SMÖ öppnar för möjligheter att delta i satsningar som initieras av EU-kommissionen t.ex. initiativet kring europeiska digitala innovationshubbar.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument är inom denna prioritering planerat att användas under annat specifikt mål. Där möjliggörs också finansiering med koppling till digitalisering.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	36,00	360,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	36,00	360,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO14	Offentliga institutioner som får stöd att digitalisera tjänster, produkter och processer	offentliga institutioner	5,00	45,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	13,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR11	Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	användare/år	0,00	2021	450,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR12	Användare av nya och uppgraderade digitala tjänster, produkter och processer som utvecklats av företag	användare/år	0,00	2021	504,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	252,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	013. Digitalisering av små och medelstora företag (inbegripet e-handel, e-affärer och sammanlänkade affärsprocesser, digitala innovationsnav, levande laboratorier, webbentreprenörer och nystartade IKT-företag, företag-till-företag)	3 014 100,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	018. It-tjänster och tillämpningar för digitala färdigheter och digital integration	2 045 283,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	019. Tjänster och tillämpningar för e-hälsa (inbegripet e-vård, sakernas internet för fysisk aktivitet och it-stöd i hemmet)	1 507 049,00
1	RSO1.2	Totalt			6 566 432,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	6 566 432,00
1	RSO1.2	Totalt			6 566 432,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	6 566 432,00
1	RSO1.2	Totalt			6 566 432,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärtema

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Jämställdhetsinriktning	2 188 810,00

1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	4 377 622,00
1	RSO1.2	Totalt			6 566 432,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Direkta insatser till företag

Insatser behövs för etablerade företag med ambition att nå en större marknad. Fler företag som kan ingå i inkubationsprocesser alternativt acceleratorprocesser ska nås. Regionalisering av inkubatorerna genom nya och förstärkta noder möjliggörs. Exportfrämjande insatser direkt mot företag möjliggörs genom främjarorganisationer, nationella satsningar samt stärkt tillgänglighet till expertkunskap inom internationalisering. I enlighet med strategierna för smart specialisering genomförs insatser för att stärka företagens förmåga till utveckling, tillväxt och konkurrenskraft på både en nationell som internationell marknad. Åtgärderna riktas till områden som är beskrivna i strategierna för smart specialisering.

Insatser behövs för att öka företagens intresse av att ta sin utgångspunkt i cirkulär ekonomi. Det kan handla om stöd för att utveckla cirkulära affärsmodeller samt produkter, processer och tjänster.

Utveckling av stödstrukturer

Normer och attityder kring företagande och ledarskap vidgas för ett ökat företagande bland kvinnor, unga kvinnor och män och utlandsfödda kvinnor. Insatser ska genomföras för att positivt förstärka bilden av att starta och driva företag. Utveckling av inkubatorer behöver förändras och åtgärder ska genomföras för att inkubatorerna ska kunna agera med större regional räckvidd och inkludera fler och olika typer av företag i behov av utvecklingsinsatser. Detta kan t.ex. gälla regionalisering och förstärkning av inkubatorer genom noder. Stödstruktur för exportfrämjande insatser genom det befintliga främjarsystemet behövs. Åtgärder som inkluderar stora och små företag som kan agera dragare för övrigt näringsliv behövs.

Insatser genomförs för att stärka klusterbildning utifrån smart specialisering. För att nå framgång inom smart specialisering är det nödvändigt att koppla SMÖ:s näringsliv generellt till globala och specifikt till europeiska värdekedjor. Då den direkta exportandelen jämfört med många andra regioner är generellt låg och inom t.ex. tjänstesektorn obetydlig, bortsett från besöksnäringen, ska stödstrukturer utvecklas.

Näringslivsutveckling behöver ta tydlig utgångspunkt i hållbarhet för att fler företag med cirkulära affärsmodeller ska kunna växa och erbjuda sina produkter på hemmamarknaden och på export. Insatser genomförs som stärker utveckling av nya cirkulära affärsmodeller och ökar medvetenhet i det företagsfrämjande systemet om befintliga cirkulära affärsmodeller, såsom t.ex. delningsekonomi.

Övergången till en cirkulär ekonomi kräver nya tankesätt och nya tillvägagångssätt. Plattformer och arenor där goda exempel lyfts ska skapas.

För att öka den internationella konkurrenskraften i SMÖ behöver fokus, oavsett bransch vara på möjlighet till specialisering. Detta kräver kunskap, samhandling och samverkan mellan branscher och att t.ex. klusterbildning skapas och förstärks utifrån specialisering snarare än bransch.

Finansieringsform

Inom det specifika målet finansieras insatserna med bidrag. En liten andel av insatserna finansieras med riskkapital. Utgångspunkten för båda dessa finansieringsformer är att insatserna är marknadskompletterande. Finansieringsformen bidrag verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Insatserna leder till gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Genom att företagen får stöd i form av bidrag ökar möjligheten att företagen vågar göra förflyttningar som annars ses som en för stor risk i ett enskilt företag. De bidragsfinansierade projekten arbetar till övervägande del med aktiviteter för kluster av företag. Det skapar goda möjligheter för ny kunskap, nya nätverk och samarbeten bland SMF. Detta erbjuds ofta till låg, alternativt ingen kostnad, för SMF men med stor effekt för näringslivets utveckling i SMÖ. Avsaknad av regionalt riskkapital kan medföra att goda idéer inte förverkligas i SMÖ och inte får den positiva effekt för regional utveckling som är möjlig. Finansieringsformen riskkapital verkar där det finns behov av marknadskompletterande riskkapital bl.a. i tidiga utvecklingskedan och vid kommersialisering av innovationer där risken är hög. En ökad kapitaltillgång kan, med hjälp av bland annat uppsökande verksamhet, riktad information och rådgivning, bidra till ett koldioxidsnålare Europa samt till större jämställdhet kopplat till innovation och företagande. Under målet möjliggörs insatser för företag som får bidrag t.ex. genom ramprojekt för företagsstöd.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är nya och befintliga SMF samt branschorganisationer.

För att nå ut till SMF har det företagsfrämjande systemet en avgörande funktion, liksom organisationer som arbetar med att stödja sociala innovationer, såsom t.ex. aktörer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Användare och ägare av miljöer och infrastrukturer kan vara både privata och offentliga organisationer i form av företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor.

I SMÖ finns ett mindre antal science parks och inkubatorer, vilka är en viktig målgrupp för genomförande och som miljö.

Det är viktigt att insatser är inkluderande och träffar kvinnor samt utrikesfödda kvinnor och män i lika hög utsträckning som grupper som traditionellt inkluderas.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att förse företagen i SMÖ med den kompetens som behövs för att öka företagets tillväxt och konkurrenskraft är det nödvändigt att perspektiven kring mångfald och jämställdhet vidgas. Normer och attityder kring företagande och ledarskap behöver vidgas så att fler inkluderas i den utveckling som krävs. Projekten behöver lyfta fram hur dessa perspektiv integreras i de insatser som ska genomföras. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projektet ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projektet bidrar därmed till det globala målet nr 5. Bedömningen är att en femtedel av insatserna kommer riktas direkt för att öka jämställdheten och bidra till kod 01 i tabell 8. Övriga insatser i detta särskilda mål möter kraven för både kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

Interregionalt samarbete och internationalisering är en framgångsfaktor för konkurrenskraft och hållbar tillväxt hos SMF. En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med t.ex. smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 och EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatser för hållbarhet och cirkulär ekonomi är exempel som ligger i linje med EU:s strategi för Östersjöregionen vad gäller förbättrad global konkurrenskraft och klimatanpassning.

Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa plattformar samtutveckla kluster och styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men

framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker t.ex. genom Småland Blekinge Halland South Sweden och genom Region Gotlands prioriterade internationella nätverk.

Euro Region Baltic är en plattform för samarbete i sydöstra Östersjöområdet. Parterna driver satsningar inom blå och grön utveckling, besöksnäring, kultur, hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Smart specialisering ger förutsättningar för transnationellt samarbete. Smålandsregionernas gemensamma skogs- och trästrategier skapar förutsättningar för transnationell samverkan. I besöksnäringen finns idag transnationell samverkan med stöd av bl.a. South Baltic och Central Baltic, vilka kan ligga till grund för satsningar i Eruf. För besöksnäringen finns också potential genom Necstours samarbete för europeiska regioners turismutveckling. Genom Region Gotlands internationella arbete har SMÖ tillgång till utbyte med andra öar och kustregioner. Exempel finns kring kulturarv, samhällsplanering, besöksnäring, mat, livsmedel och energiomställning.

Samarbete med regioner framträdande inom cirkularitet och industriell symbios. t.ex. Region Själland, är förutsättningsskapande för stärkt konkurrenskraft.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Småland och Öarna är en gles kapitalförsörjningsmiljö med svag tillgång på kommersiell finansiering. Insatser behövs för att stärka tillgången på finansiering i glesbygd samt för att öka inflödet av kvalificerade investeringspropåer. Marknadskompletterande insatser ska därför fokuseras till att nå hela programområdet och mot SMF i alla tidiga utvecklingsfaser. Behov av proaktivitet mot marknaden, stöd till portfölj företag, samt finansiella behov hos SMF i tidiga faser, som vill växa, motiverar användningen av ägarkapital samt ägarkapitalsliknande instrument. Sådana instrument kan med fördel kompletteras av bidragsinsatser för att stärka kvaliteten i företagens efterfrågan på finansiering, såsom finansiell kompetensutveckling av företag. Detta möter regionens prioritering av marknadskompletterande finansiering för tillväxt genom breddning av den ekonomiska basen, strukturomvandling genom nyföretagande och innovation, breda möjligheter till synergier med smart industri och specialisering samt integration av hållbarhetsaspekter och bidrag till digitalisering och grön omställning.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag,	företag	108,00	1 080,00

			regioner		stora företag)				
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO02	Företag som får bidrag	företag	5,00	47,00	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO03	Företag som får stöd genom finansieringsinstrument	företag	4,00	40,00	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	99,00	993,00	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO15	Skapad kapacitet för företagsinkubation	företag	1,00	10,00	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	6,00	58,00	

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	108,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (varav bidrag respektive finansieringsinstrument)	euro	0,00	2021	9 685 008,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	27,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR18	Små och medelstora företag som använder inkubationstjänster efter att inkubatorn skapats	företag/år	0,00	2021	10,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	540,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	35,00	Projekt	

1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare	0,00	2021	700,00	Projekt	
---	--------	------	-------------------------	-------	--	-----------	------	------	--------	---------	--

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	021. Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inbegripet produktiva investeringar	6 135 846,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	024. Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inbegripet ledning, marknadsföring och design)	3 014 099,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	025. Företagskuvöser, stöd till avknopningsföretag och nystartade företag	3 014 099,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	026. Stöd till innovationskluster, även mellan företag, forskningsorganisationer och myndigheter, och företagsnätverk som i första hand gynnar små och medelstora företag	2 023 753,00
1	RSO1.3	Totalt			14 187 797,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	11 066 051,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Stöd genom finansieringsinstrument: eget kapital eller kapital likställt med eget kapital	3 121 746,00
1	RSO1.3	Totalt			14 187 797,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	14 187 797,00

1	RSO1.3	Totalt			14 187 797,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Jämställdhetsinriktning	2 837 559,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	11 350 238,00
1	RSO1.3	Totalt			14 187 797,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 2. Stärkt kompetens för en accelererad omställning och smart specialisering samt en jämställd arbetsmarknad

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Direkta insatser till företag:

För att hantera kompetensbrist som ett led i arbetet med smart specialisering behövs insatser för att arbeta med företagens attityder till utbildning, entreprenörskap, inkludering, mångfald och jämställdhet. Här kan t.ex. insatser genomföras som stöttar företagen i utvecklingen av attraktiva arbetsmiljöer och en kompetensbaserad och jämställd rekryteringsprocess. Företag kan också stödjas i att utveckla förmågan att förutse framtida behov av kompetens. Även SMF som levererar tjänster inom kompetensförsörjning har behov av affärsutvecklande insatser för att möta upp behov hos andra företag.

Arbetsmarknaden i SMÖ är mycket traditionell och könsuppdelad. Insatser möjliggörs för ett förstärkt arbete kring attityder och kring synen på manligt och kvinnligt. Som exempel kan insatser genomföras för att medvetandegöra de möjligheter som finns i en mer jämställd arbetsmarknad. Framtidsspaning kopplad till olika scenarier kring t.ex. digitalisering och globalisering behöver ske. Systematiska arbetssätt behöver utvecklas. Att systematiskt arbeta med nya och etablerade metoder skapar mervärden i verksamheter kring jämställdhet och intersektionalitet. Här kan som exempel nämnas insatser för att stötta chefer och medarbetare i förändringsarbetet vilket ingår i det systematiska arbetssättet.

Kompetenser som kombineras i en samskapande dialog med deltagande företag ger en höjning från grundnivån, som brukar omfatta utbildning, checklistor och granskning, till förändring som leder till innovation. Arbetet bör integreras med alla delar av verksamheten. För att jämställdhetsarbetet ska genomsyra alla värdeskapande delar ska t.ex. stödverktyg utvecklas och användas.

Tillverkningsindustri och tjänstesektorer blir allt mer avancerade och konkurrens sker i allt högre utsträckning med kunskap än med lönekostnader. I den långsiktiga strukturomvandlingen behövs välutbildad arbetskraft och god tillgänglighet till såväl utbildning som fortbildning. Insatser omfattar investeringar i kunskapsinriktad vidareutbildning inom ramen för SMÖ:s styrkeområden och kunskapsområden inom smart specialisering.

Utveckling av stödstrukturer

Det innovations- och företagsfrämjande systemets kompetens behöver stärkas för att framtidssäkra stödfunktioner och utveckla erbjudanden till företag. Som exempel möjliggörs insatser för att öka tillgänglighet till kompetens, som idag inte finns i SMÖ, för specialisering och omställning för långsiktigt hållbar utveckling inom identifierade kunskapsområden inom aktuella strategier för smart specialisering.

Samverkanskompetens i det innovations- och företagsfrämjande systemet behöver stärkas. Organisationer som utvecklar näringslivet ska kunna driva pilotsatsningar. Dessa behöver omfatta flernivåsamverkan, vertikal innovation samt inkluderande innovation för ökad jämställdhet och tillvaratagande av erfarenheter från landsbygder och täta miljöer, interkulturella aspekter, äldre och unga. Som exempel möjliggörs insatser för att stärka samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv, utbildningsanordnare samt arbetsmarknadens parter. Detta säkerställer ökad innovation och konkurrenskraft samt attraherar fler invånare till SMÖ.

Insatser behövs för att högutbildade kvinnor i större utsträckning ska se SMÖ som en attraktiv plats att bo, leva och verka i samt för att få fler män att söka till och fullfölja en högre utbildning. Här kan t.ex. insatser för utveckling av matchning och metoder för att åtgärda marknadsmisslyckanden ske utifrån perspektivet att främja en jämställd arbetsmarknad.

Projekt som söks inom specifika mål 1.1 och 1.4 ska rymmas inom strategierna för smart specialisering.

Vald finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera konkurrenskraft, digitalisering och innovation. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. Det innovationsstödande systemet och samordning av utbildningsinsatser är av allmännyttig karaktär och saknar eget ekonomiskt utrymme, inkomster och egna ekonomiska incitament för att tillhandahålla de efterfrågade tjänsterna.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Då prioriteringen är förutsättningskapande för att nå framgång med andra utmaningar i SMÖ har Region Gotland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Kronoberg en viktig roll för att säkra genomförande i denna prioritering.

Nya och befintliga SMF som inför produkt- eller processinnovationer inom SMÖ:s identifierade styrkeområden och kunskapsområden, branschorganisationer, företagsfrämjande aktörer, utbildningsaktörer, innovationsmiljöer och offentliga aktörer. Genom de senare aktörerna stärks samverkan i det företags- och innovationsfrämjande systemet i syfte att nå förändring i SMÖ:s företag och offentliga verksamheter.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att en accelererad omställning och smart specialisering ska ske behöver all kompetens i näringslivet tillvaratas. Projekten behöver tydligt visa hur de bidrar till en omställning i näringslivet vad gäller jämställdhet och mångfald. Det behöver beskrivas i projektens mål. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller

uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projektet ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projektet bidrar därmed till det globala målet nr 5. Bedömningen är att 40 % av insatserna kommer riktas direkt för att öka jämställdheten och bidra till kod 01 i tabell 8. Övriga insatser i detta särskilda mål möter kraven för både kod 02 i tabell 8. Denna prioritering fokuserar särskilt på att åtgärda den ojämsställda arbetsmarknaden som råder i SMÖ. Därav en något högre direkt påverkan under denna prioritering och mål.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

Interregionalt samarbete och internationalisering är en framgångsfaktor för att skapa omställning och långsiktigt hållbar utveckling inom identifierade kunskapsområden för smart specialisering. En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. SMÖ:s styrkeområden inom smart specialisering kan länkas till andra regioners styrkeområden. I linje med EU:s strategi för Östersjöregionen förbättras global konkurrenskraft.

Interregionalt samarbete är intressant både vad gäller kunskapsområden i smart specialisering och för förutsättningsskapande insatser för hållbarhet, jämställdhet och samverkan.

Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa plattformar samt utveckla kluster och styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt.

Euro Region Baltic är en plattform för samarbete i sydöstra Östersjöområdet. Parterna driver satsningar inom blå och grön utveckling, besöksnäring, kultur,

hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Smart specialisering ger förutsättningar för transnationellt samarbete. Smålandsregionernas gemensamma skogs- och trästrategier skapar förutsättningar för transnationell samverkan. I besöksnäringen finns idag transnationell samverkan med stöd av bl.a. South Baltic och Central Baltic, vilka kan ligga till grund för satsningar i Eruf. För besöksnäringen finns också potential genom Necstours samarbete för europeiska regioners turismutveckling. Genom Region Gotlands internationella arbete har SMÖ tillgång till erfarenhetsutbyte med andra öar och kustregioner. Exempel finns kring kulturarv, samhällsplanering, besöksnäring, mat, livsmedel och energiomställning.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument används inte särskilt under denna prioritering och dess specifika mål. Dock har finansieringsinstrument som möjliggörs under specifikt mål inom prioritering 1 möjlighet att bidra till nytta inom både jämställdhet och smart specialisering.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	5,00	90,00
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	5,00	90,00
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO16	Deltaganden av institutionella intressenter i entreprenörprocessen	institutionella aktörers deltagande	22,00	450,00
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO101	SMF som investerar i kompetens för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	företag	5,00	90,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR98	Personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (per färdighet: teknik, förvaltning, entreprenörskap, grön kompetens, annan)	deltagare	0,00	2021	360,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	023. Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga	6 568 254,00
2	RSO1.4	Totalt			6 568 254,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	6 568 254,00
2	RSO1.4	Totalt			6 568 254,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	6 568 254,00
2	RSO1.4	Totalt			6 568 254,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Jämställdhetsinriktning	2 627 302,00
2	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	3 940 952,00
2	RSO1.4	Totalt			6 568 254,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 3. Ökad takt i klimatomställningen och utvecklingen för en bättre miljö

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Insatserna är i linje med målen i Sveriges NECP som utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet. Insatserna bidrar till portalmålet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Direkta insatser till företag

I SMÖ finns en tradition av att när stöd ges till företag på temat energieffektiviseringar, arbetar man samlat med både åtgärder för energieffektiviseringar och närliggande åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser. Utgångspunkten är att det finns stora vinster med att se över processer ur ett helhetsperspektiv, från inköp av råvara till slutkund.

Insatser för att öka kunskap och medvetenhet hos företag inom området energieffektivisering möjliggörs i programmet. Företag ska få stöd i att utveckla processer för ökad energieffektivitet. Detta gäller t.ex. utveckling av företagets energisystem och processer kring inköp, produktion, lagring och försäljning i syfte att bidra till minskad klimatpåverkan.

Hållbart byggande och hållbar renovering med fokus på energieffektivitet behöver främjas. Programmet möjliggör insatser för att utveckla energieffektivt byggande både hos trähusfabrikerna i regionen men även hos enskilda byggföretag, fastighetsutvecklare med flera.

Mål för ökad effektivisering gällande energi, byggnation och transporter samt förnybar energi finns angivna i de länsvisa klimat- och energistrategierna. De länsvisa strategierna bidrar till de nationella målen som bl.a. finns angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket. Insatserna ligger även i linje med EU:s ”Energieffektivitet först principen”. Insatserna under denna resultatkedja bidrar till dessa mål.

Utveckling av stödstrukturer

Modeller och strukturer för att främja ökad energieffektivitet och för att minska utsläpp av växthusgaser behövs.

Programmet möjliggör utveckling av lösningar med fokus på ökad energieffektivitet och minskade utsläpp av växthusgaser inom samtliga branscher inom SMÖ. Insatserna behöver ta utgångspunkt likväl i specifika utmaningar som i helheten där företagets alla dimensioner omfattas. Utveckling av kompetenskluster och nätverk möjliggörs. Även forskning och utveckling behöver öka. Som exempel möjliggörs åtgärder för att stimulera uppbyggnad och vidareutveckling av nätverk. Befintliga aktörer ska stärkas och nya komma till genom t.ex. kunskapshöjande insatser, inspiration, samverkan och rådgivning. Ett exempel på viktig insats är att främja samverkan mellan stödjande organisationer i det företagsfrämjande systemet med fokus på energieffektivitet och lösningar för en koldioxidsnål ekonomi. När det gäller energieffektivt byggande och renoveringar möjliggörs samverkan inom offentlig sektor.

Mål för ökad effektivisering gällande energi, byggnation och logistik samt förnybar energi finns angivna i de länsvisa klimat- och energistrategierna. De

länsvisa strategierna bidrar till de nationella målen som bl.a. finns angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket. Insatserna ligger även i linje med EU:s ”Energieffektivitet först principen”. Insatserna under denna resultatkedja bidrar till dessa mål.

Finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera insatser inom energieffektivisering där insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. I en omställningsprocess där den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocessen framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och utrymme saknas i SMF för att investera i tidiga undersökande skeden kring omställning till ökad energieffektivitet. Under målet möjliggörs insatser för företag som får bidrag t.ex. genom ramprojekt för företagsstöd. De stödstrukturer som ska utvecklas för att öka samverkan kring omställning mellan olika sektorer är av icke-kommersiell karaktär och behöver finansieras genom bidrag.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

SMF, både nya och befintliga, som vill utveckla hållbara lösningar och tjänster är målgrupp. I synnerhet är företag med stor energiåtgång målgrupp för stöd gällande energieffektivisering, t.ex. tillverkande företag. För insatser gällande energieffektivt byggande och renovering är producenter av prefabricerade hus, materialtillverkare, byggföretag och fastighetsbolag viktiga målgrupper.

För att nå ut till SMF har det företagsfrämjande systemet, branschorganisationer och andra sammanslutningar av företag en avgörande funktion, men även organisationer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Även offentliga organisationer som kommuner, regioner och myndigheter är direkta målgrupper. Konsumenter och medborgare är indirekt målgrupp.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att åstadkomma en omställning inom energieffektivisering behöver all kompetens tillvaratas. Projekten behöver visa hur de integrerar perspektiv kring mångfald och jämställdhet för en ökad takt i

omställningen. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projektet ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projektet bidrar därmed till det globala målet nr 5. Då fokus i insatserna i första hand är att öka takten i klimatomställningen och utvecklingen för en bättre miljö är jämställdhet en sekundär men mycket viktig bieffekt. Bedömningen är att alla insatser kommer att möta kraven för kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Satsningar kan ligga väl i linje med och bidra till EU: strategi för Östersjöregionen bland annat vad gäller pålitliga energimarknader och klimatanpassning.

Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa plattformar samt utveckla kluster och styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker t.ex genom Småland Blekinge Halland South Sweden och genom Region Gotlands prioriterade internationella nätverk. Policypåverkan i tidigt skede möjliggör för regionerna att bidra och skapa nytta.

Euro Region Baltic är en plattform för att samarbeta i sydöstra Östersjöområdet. Parterna driver satsningar inom blå och grön utveckling, besöksnäring, kultur, hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Region Gotland har genom EU-kommissionens initiativ Clean Energy for EU Islands medverkat i erfarenhetsutbyte kring energiomställning. Gotland är

genom Energimyndighetens nationella uppdrag Energipilot Gotland en plats för att demonstrera lösningar som möjliggör omställning till ett mer hållbart energisystem i Sverige. Här finns potential till utveckling och på sikt transnationell samverkan för hela SMÖ.

För att främja energieffektivitet finns utvecklingspotential i samarbeten med t.ex. regioner i nordiska länder som är framträdande inom grön energi. Intressant är också att dra lärdom av regioner, t.ex. i Tyskland, med ett högt gasberoende där lösningar behövs både på kort och lång sikt.

Satsningar inom New European Bauhaus är intressant för SMÖ t.ex. utifrån hur hållbart och energieffektivt byggande kan bidra till ett grönt och hållbart Europa.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument används inte särskilt under denna prioritering och dess specifika mål. Finansieringsinstrument inom prioritering 1 möjliggör finansiering som bidrar till att öka takten för en klimatomställning och för en bättre miljö. Bl.a. finns behov av utveckling och innovationer som bidrar till en cirkulär ekonomi samt stöd till företag som utvecklar produkter som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi. Fonden för klimatomställning inom nationella - regionalfondsprogrammet finns också tillgängligt.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	5,00	107,00
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO02	Företag som får bidrag	företag	2,00	43,00
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	3,00	64,00
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	1,00	11,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	5,00	Projekt	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR26	Årlig förbrukning av primärenergi (fördelad per: bostäder, offentliga byggnader, företag, andra)	MWh/år	230 000,00	2022	218 000,00	Beräkningsunderlag Tillväxtverket	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR29	Uppskattade växthusgasutsläpp	ton koldioxidekvivalenter/år	28 750,00	2022	27 313,00	Beräkningsunderlag Tillväxtverket	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	49,00	Projekt	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	10,00	Projekt	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare	0,00	2021	100,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade	040. Energieffektivitet och demonstrationsprojekt i små och medelstora företag eller stora företag samt stödåtgärder i	1 937 857,00

			regioner	överensstämmelse med energieffektivitetskriterier	
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	042. Upprustning av befintliga bostäder för ökad energieffektivitet, demonstrationsprojekt och stödåtgärder i överensstämmelse med energieffektivitetskriterier	1 023 158,00
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	046. Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatesiliens, inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet	3 010 753,00
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	2 688 172,00
3	RSO2.1	Totalt			8 659 940,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	8 659 940,00
3	RSO2.1	Totalt			8 659 940,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	8 659 940,00
3	RSO2.1	Totalt			8 659 940,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	8 659 940,00
3	RSO2.1	Totalt			8 659 940,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Insatserna är i linje med målen i Sveriges NECP som utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet. Insatserna bidrar till portalmålet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Direkta insatser till företag

Åtgärder för att stötta små- och medelstora företag samt energi- och elnätsbolag behövs för att nya lösningar och tjänster ska uppstå inom smarta energisystem, distribution och lagring. Fler företag behöver se över sina produktionssystem och rusta sina möjligheter till en kontinuerlig elförsörjning. Programmet möjliggör insatser för småskaliga lösningar och smarta nät för att kunna hantera förnybar energi och balansera energitillgång och priser. Som exempel stöds samverkan mellan företag vilket är en framgångsfaktor för att gynna denna utveckling. Insatser möjliggörs också för att företag ska utveckla processer för att minimera resursuttaget. Som exempel stöds utveckling av nya cirkulära modeller, system och metoder. Exempel på insatser är också informationsinsatser, spridning av goda exempel och analys av ett eller flera företag för att identifiera lösningar enskilt eller gemensamt för att balansera behov och tillgång på el.

Åtgärder under denna resultatkedja bidrar till den nationella elektrifieringsstrategin samt de länsvisa klimat- och energistrategierna.

Utveckling av stödstrukturer

Insatser behöver genomföras för att kartlägga och analysera effekt- och kapacitetsbehov för framtiden. Elektrifieringen kommer t.ex. att öka behovet av el markant under vissa tider. Kunskap ska kunna stärkas vad gäller praktisk tillämpning av smarta nät och ellagring. Kunskapshöjning möjliggörs i flera led om hur en omställning till mer småskalig elproduktion kan möta ett större beroende av elförsörjning. Åtgärder för att främja utveckling av styrsystem för distribution och lagring av förnybar energi möjliggörs. Insatser för att fler nätverk och kluster mellan kompetensområden och aktörer ska kunna uppstå möjliggörs så att olika lösningar enklare kan förverkligas. Exempel på insatser är mobilisering för ökad samverkan mellan företag.

Åtgärder under denna resultatkedja bidrar till den nationella elektrifieringsstrategin samt de länsvisa klimat- och energistrategierna.

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

Programmet främjar uppbyggnad av testbäddar för att pröva nya lösningar för att med småskalig energiproduktion möta framtidens elförsörjningsbehov och utbyggnaden av förnybar energi. Vidare möjliggörs att strukturer för att främja en smart elanvändning och smarta prioriteringar utvecklas. Även möjligheter att testa energilagring skapas.

Åtgärder under denna resultatkedja bidrar till den nationella elektrifieringsstrategin samt de länsvisa klimat- och energistrategierna.

Finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns.

Medel behövs för att stimulera insatser som leder till smarta energisystem, smarta nät och smart lagring och där insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. I en omställningsprocess där den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocessen framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och utrymme saknas i SMF för att investera i tidiga undersökande skeden kring denna omställning. De stödstrukturer som ska utvecklas för att öka samverkan kring omställning mellan olika sektorer är av icke-kommersiell karaktär och behöver finansieras genom bidrag.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

SMF, både nya och befintliga, som vill utveckla hållbara lösningar och tjänster är en direkt målgrupp.

För att nå ut till SMF har det företagsfrämjande systemet en avgörande funktion, liksom branschorganisationer och andra sammanslutningar av företag och organisationer som arbetar med att stödja sociala innovationer, såsom t.ex. aktörer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Även offentliga organisationer som kommuner, regioner och myndigheter är direkta målgrupper. Konsumenter och medborgare är indirekt målgrupp.

Användare och ägare av miljöer och infrastrukturer kan vara både privata och offentliga organisationer i form av företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor.

I SMÖ finns ett mindre antal science parks och inkubatorer, vilka är en viktig målgrupp för genomförande och som miljö.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att åstadkomma en omställning till smarta energisystem behöver all kompetens tillvaratas. Projekten behöver visa hur de integrerar perspektiv kring mångfald och jämställdhet för en ökad takt i omställningen. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projekten bidrar därmed till det globala målet nr 5. Då fokus i insatserna i första hand är att öka takten i klimatomställningen och utvecklingen för en bättre miljö är jämställdhet en sekundär men mycket viktig bieffekt. Bedömningen är att alla insatser kommer att möta kraven för kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Satsningar kan ligga väl i linje med och bidra till EU: strategi för Östersjöregionen bland annat vad gäller pålitliga energimarknader.

De smarta lösningar som kan utvecklas genom ERUF för energisystem, smarta nät och smart lagring kan utvecklas utifrån erfarenheter från andra europeiska regioner med liknande utmaningar i att inte vara självförsörjande på el i kombination med kapacitetsbrister i elförsörjningen. Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa regionala plattformar, utveckla kluster och fokusera på styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker delvis genom Småland Blekinge Halland South Sweden och genom Region Gotlands prioriterade internationella nätverk. Policypåverkan i tidigt skede möjliggör för regionerna att bidra och skapa nytta.

Euro Region Baltic är en politisk plattform för att utveckla samarbetet i sydöstra Östersjöområdet. Parterna i sydöstra Östersjöområdet driver satsningar inom blå och grön utveckling men har även fokus på besöksnäring, kultur, hållbarhet, utveckling av SMF, innovation och digitalisering såsom e-hälsa och öppna data. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Region Gotland har genom EU-kommissionens initiativ Clean Energy for EU Islands medverkat i erfarenhetsutbyte kring energiomställning. Gotland är

genom Energimyndighetens nationella uppdrag Energipilot Gotland en plats för att demonstrera lösningar som möjliggör en omställning till ett mer hållbart energisystem i Sverige. Här finns potential till utveckling och på sikt transnationell samverkan för hela SMÖ.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument används inte särskilt under denna prioritering och dess specifika mål. Finansieringsinstrument inom prioritering 1 möjliggör finansiering som bidrar till att öka takten för en klimatomställning och för en bättre miljö. Bl.a. finns behov av utveckling och innovation som bidrar till en cirkulär ekonomi samt stöd till företag som utvecklar tjänster och produkter som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi. Fonden för klimatomställning inom nationella regionalfondsprogrammet finns också tillgängligt.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	2,00	43,00
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	2,00	43,00
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO23	Digitala förvaltningssystem för smarta energisystem	systemkomponenter	1,00	10,00
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	0,00	5,00
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO02	Investeringar i EUR	Euro	80 756,00	1 615 116,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	1,00	Projekt	
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR34	Lansering av projekt för smarta energisystem	projekt	0,00	2021	2,00	Projekt	
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	19,00	Projekt	
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	3,00	Projekt	
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2021	30,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	053. Smarta energisystem (inbegripet smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring	2 584 210,00
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	861 370,00
3	RSO2.3	Totalt			3 445 580,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	3 445 580,00
3	RSO2.3	Totalt			3 445 580,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	3 445 580,00
3	RSO2.3	Totalt			3 445 580,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	3 445 580,00
3	RSO2.3	Totalt			3 445 580,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Direkta insatser till företag

I dagens linjära ekonomi går stora ekonomiska värden i produkter och material förlorade på grund av ineffektiv resursanvändning. Dessutom har såväl utvinning av råvaror, vattenanvändning, användning av fossila resurser och omfattande avfallsmängder stor negativ påverkan på klimat och miljö.

Insatser för att öka kunskap och medvetenhet hos företag inom området cirkulär ekonomi ska genomföras. Som exempel ska företag få stöd i att identifiera potential och att utveckla processer och nya affärsmodeller för ökad cirkulär ekonomi. Detta kan ses som både ett komplement till och som en möjliggörare för utveckling av stödstrukturer och uppbyggnad av miljöer. Insatser som skapar möjlighet till förändring för enskilda företag möjliggörs. Detta kan t.ex. skapa potential för omställning av resursflöden. I omställningen mot en cirkulär ekonomi är samspelet mellan offentlig, privat, civilsamhälle och forskning viktig. Genom direkta insatser till företag möjliggörs stöd för omställningsprocess. Programmet stödjer t. ex. insatser för kunskapshöjning, ökad medvetenhet och ökad förmåga.

Utveckling av stödstrukturer

Åtgärder genomförs för att öka kunskap hos företag och företagsfrämjande systemet om cirkulär ekonomi. Även kapacitetshöjande åtgärder möjliggörs. Fokus på insatserna kan t. ex. vara cirkulära affärsmodeller, symbios, cirkulära avfallsströmmar, cirkulära vattensystem, återanvändning, reparationer, design och lång livslängd på produkter. Insatser för att främja att digitala lösningar används för att t.ex. lösa utmaningar med avfallsströmmar eller bilda samverkansplattformar är också aktuella.

Insatser kan genomföras för att stärka samverkan mellan olika företag för att hitta möjliga vägar att arbeta med nya affärsmodeller och genom symbios. Det som är ett företags avfall kan bli ett annat företags insatsvara och genom samverkan och klusterbildning kan detta stärkas.

Insatser för att informera konsumentensida möjliggörs i form av t.ex. informationskampanjer. En förändrad efterfrågan från konsument och från den offentliga inköpsidan är en viktig nyckel i utvecklingen för en cirkulär ekonomi så insatser både mot konsumenter och offentlig sektor kan därmed skapa bra förutsättningar för omställning.

Åtgärder under denna resultatkedja bidrar till de länsvisa klimat- och energistrategierna. De länsvisa strategierna bidrar till de nationella målen som bl.a. finns angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket. Insatserna ligger även i linje med EU:s ”Energieffektivitet först principen”.

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

Insatser genomförs t. ex. för att etablera utvecklingsarenor och testbäddar för smarta cirkulära system t.ex. för symbios, cirkulära avfallsströmmar, cirkulära vattensystem, återanvändning, reparationer, design och lång livslängd av produkter.

Åtgärder under denna resultatkedja bidrar till de länsvisa klimat- och energistrategierna. De länsvisa strategierna bidrar till de nationella målen som bl.a. finns

angivna i det svenska klimatpolitiska ramverket. Insatserna ligger även i linje med EU:s ”Energieffektiviteten först principen”.

Finansieringsform

Vald finansieringsform är bidrag. Utgångspunkten är att insatserna är marknadskompletterande och verkar där behov av strukturbyggande insatser finns. Medel behövs för att stimulera insatser som främjar tillgång till vatten och hållbar vattenförvaltning. Insatserna skapar gemensam och allmän nytta framför enskild nytta och vinst. I en omställningsprocess där kunskapsnivån hos företagen är låg och den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocessen framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och utrymme saknas i SMF för att investera i tidiga undersökande skeden kring affärsmässig och miljömässig potential för omställning. De stödstrukturer som ska utvecklas för att öka samverkan kring omställning mellan olika sektorer är av icke-kommersiell karaktär och behöver finansieras genom bidrag. Det stora fokuset på hållbar omställning som programmet efterfrågar medför också att företagens ekonomiska egenintressen stundtals är sekundära. Bidrag behövs för att motivera företagen till att delta i omställningsprocesserna i de fall där det inte finns ett tillräckligt starkt, eller okänt, ekonomiskt incitament för företag att investera. Under målet möjliggörs insatser för företag som får bidrag, t.ex. genom ramprojekt för företagsstöd.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

För att nå ut till SMF har det företagsfrämjande systemet en avgörande funktion, liksom branschorganisationer och andra sammanslutningar av företag och organisationer, men även organisationer inom idéburen sektor.

Förutom regionala lärosäten Jönköping University, Linnéuniversitetet, Uppsala universitet/Campus Gotland och Sveriges Lantbruksuniversitet är funktionella samband med lärosäten utanför SMÖ viktiga. Detsamma gäller forskningsinstitut som i stor utsträckning finns utanför programområdet.

Även offentliga organisationer som kommuner, regioner och myndigheter är direkta målgrupper. Konsumenter och medborgare är indirekt målgrupp.

Användare och ägare av miljöer och infrastrukturer kan vara både privata och offentliga organisationer i form av företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor.

I SMÖ finns ett mindre antal science parks och inkubatorer, vilka är en viktig målgrupp för genomförande och som miljö.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

SMÖ har behov av att tydligare integrera social hållbarhet i utvecklingsprocesserna, i synnerhet jämställdhet. För att åstadkomma en omställning inom vattenområdet behöver all kompetens tillvaratas. Projekten behöver visa hur de integrerar perspektiv kring mångfald och jämställdhet för en ökad takt i omställningen. Projekten bör även visa på hur de engagerar individer som normalt sett är underrepresenterade, t.ex. kvinnor och utrikesfödda. Projekten behöver även visa hur insatserna bidrar till Agenda 2030. Då utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt i SMÖ är jämställdhet prioriterat. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Projektet ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet och verktyg kommer finnas i ansökningsprocessen för att säkerställa jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras horisontellt i alla projekt och därmed kommer en merpart av insatserna att bidra till en ökad jämställdhet som en god bieffekt. Projektet bidrar därmed till det globala målet nr 5. Då fokus i insatserna i första hand är att öka takten i klimatomställningen och utvecklingen för en bättre miljö är jämställdhet en sekundär men mycket viktig bieffekt. Bedömningen är att alla insatser kommer att möta kraven för kod 02 i tabell 8.

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Cirkularitet är förutsättningsskapande för smart specialisering. Satsningar med utgångspunkt i hållbarhet och cirkulär ekonom ligger i linje med EU:s strategi för Östersjöregionen vad gäller förbättrad global konkurrenskraft och klimatanpassning.

Möjligheten som finns i Eruf att t.ex. skapa plattformar samt utveckla kluster och styrkeområden ger potential till europeisk samverkan på kort men framförallt lång sikt. Bevakning av EU-arenan sker t.ex. genom Småland Blekinge Halland South Sweden och genom Region Gotlands internationella nätverk

Euro Region Baltic är en plattform för samarbete i sydöstra Östersjöområdet. Parterna driver satsningar inom blå och grön utveckling som öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf

Cirkularitet för vatten är förutsättningsskapande. Samverkan runt Östersjön finns med ERB Water Core Group. SMÖ har de senaste åren drabbats av torra och vattenbrist. Möjlighet finns till samarbete och lärande från södra Europa som länge haft utmaningar kring vattentillgång. Interreg South Baltic med fokus på blå och grön utveckling är genom gränsöverskridande samarbeten mellan aktörer från Danmark, Tyskland, Litauen, Polen och Sverige en viktig plattform. Med utgångspunkt i Interregprogrammets maritima karaktär tar ”blå utveckling” upp den ekonomiska potentialen för utveckling och sysselsättning över södra Östersjöns stränder. ”Grön utveckling” lyfter behov av fortsatt ekonomisk utveckling i balans med miljö särskilt genom att nyttja natur- och kulturarv på ett hållbart sätt. Detta öppnar för möjlighet till satsningar i Eruf.

Samarbete med regioner framträdande i cirkularitet och industriell symbios. t.ex. Region Själland, är förutsättningsskapande för stärkt konkurrenskraft

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument används inte särskilt under denna prioritering och dess specifika mål. Finansieringsinstrument inom prioritering 1 möjliggör finansiering som bidrar till att öka takten för en klimatomställning och för en bättre miljö. Bl.a. finns behov av utveckling och innovation som bidrar till en cirkulär ekonomi samt stöd till företag som utvecklar tjänster och produkter som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi. Fonden för klimatomställning inom nationella Eruf -programmet finns också tillgängligt.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	6,00	117,00
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO02	Företag som får bidrag	företag	3,00	67,00
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	3,00	50,00

3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	0,00	8,00
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO02	Investeringar i EUR	Euro	109 416,00	2 188 315,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	2,00	Projekt	
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	92,00	Projekt	
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	5,00	Projekt	
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2021	10,00	Projekt	
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01b	Antal företag som utvecklar cirkulära produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	92,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	046. Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatesiliens, inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet	967 742,00
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	066. Insamling och behandling av avloppsvatten i överensstämmelse med energieffektivitetskriterier	967 742,00

3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	072. Främjande av användningen av återvunnet material som råvara i överensstämmelse med effektivitetskriterier	1 451 613,00
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	2 166 294,00
3	RSO2.6	Totalt			5 553 391,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	5 553 391,00
3	RSO2.6	Totalt			5 553 391,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	5 553 391,00
3	RSO2.6	Totalt			5 553 391,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	5 553 391,00
3	RSO2.6	Totalt			5 553 391,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd

3. Finansieringsplan

Referens: artikel 22.3 g i, ii och iii, artikel 112.1, 112.2 och 112.3 samt artiklarna 14 och 26 i förordningen om gemensamma bestämmelser

3.1. Överföringar och bidrag (1)

Referens: artiklarna 14, 26 och 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Programändring relaterad till	☐ bidrag till InvestEU
	☐ överföring till instrument med direkt eller indirekt förvaltning
	☐ överföring mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder

1) Endast tillämpligt på programändringar i enlighet med artiklarna 14 och 26, med undantag för kompletterande överföringar till FRO i enlighet med artikel 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Överföringarna ska inte påverka den årliga fördelningen av anslagen på nivån för den fleråriga budgetramen för en medlemsstat.

Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)

Bidrag från		Bidrag till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	InvestEU-fönster	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Hållbar infrastruktur (a)	Innovation och digitalisering (b)	Små och medelstora företag (c)	Sociala investeringar och kompetens (d)	Totalt (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Totalt						

* Kumulativa belopp för alla bidrag som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen

--

Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Regleringsform	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Totalt
Totalt		

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering

--

Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till		Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* Överföring till andra program. Överföringar mellan Eruf och ESF+ måste ske inom samma regionkategori.

Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)

	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden	EHFVF	AMIF	ISF	Instrumentet för gränsförvaltning och visering	Totalt
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner						
Totalt												

Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och regionkategori anges i en programändring.

Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering

--

3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1)

3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen

Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

3.4. Överföringar tillbaka (1)

Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)

Överföringar från InvestEU eller annat unionsinstrument	Överföringar till		Uppdelning per år						
	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

1) Gäller endast programändringar för medel som förs tillbaka från andra unionsinstrument, däribland delar av Amif, Fonden för inre säkerhet och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning, eller från InvestEU.

Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning)

Från	Till						
InvestEU/instrument	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

3.5. Anslag per år

Referens: artikel 22.3 g i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artiklarna 3, 4 och 7 i FRO-förordningen

Tabell 10: Anslag per år

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Totalt
							Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	
Eruf*	Mer utvecklade regioner	0,00	10 351 843,00	10 518 496,00	10 688 543,00	10 861 991,00	4 500 608,00	4 500 608,00	4 590 837,00	4 590 837,00	60 603 763,00
Totalt Eruf		0,00	10 351 843,00	10 518 496,00	10 688 543,00	10 861 991,00	4 500 608,00	4 500 608,00	4 590 837,00	4 590 837,00	60 603 763,00
Totalt		0,00	10 351 843,00	10 518 496,00	10 688 543,00	10 861 991,00	4 500 608,00	4 500 608,00	4 590 837,00	4 590 837,00	60 603 763,00

* Belopp efter den kompletterande överföringen till FRO.

3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering

Referens: artiklarna 22.3 g ii, 22.6 och 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser

För målet Investering för sysselsättning och tillväxt: program som använder tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser enligt valet i partnerskapsöverenskommelsen.

Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag

Politiskt mål nummer/FRO:s specifika mål nummer eller tekniskt bistånd	Prioritering	Beräkningsunderlag för unionens stöd	Fond	Regionkategori*	Unionsbidrag (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Fördelning av unionsbidrag				Nationellt bidrag (d)=(e)+(f)	Preliminär fördelning av det nationella bidraget		Totalt (g)=(a)+(d)	Medfinansieringsgrad (h)=(a)/(g)
						Bidrag från unionen		Flexibilitetsbelopp			Offentlig (e)	Privat (f)		
						utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (b)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (c)	utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (i)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (j)					
1	1	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	35 528 649,00	29 177 619,00	1 021 216,00	5 149 579,00	180 235,00	53 292 974,00	49 722 345,00	3 570 629,00	88 821 623,00	39,9999997748%
1	2	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	6 798 142,00	5 582 920,00	195 402,00	985 334,00	34 486,00	10 197 213,00	10 085 044,00	112 169,00	16 995 355,00	40,0000000000%
2	3	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	18 276 972,00	15 009 818,00	525 343,00	2 649 093,00	92 718,00	27 415 458,00	27 001 480,00	413 978,00	45 692 430,00	40,0000000000%
Totalt			Eruf	Mer utvecklade regioner	60 603 763,00	49 770 357,00	1 741 961,00	8 784 006,00	307 439,00	90 905 645,00	86 808 869,00	4 096 776,00	151 509 408,00	39,9999998680%
Totalsumma					60 603 763,00	49 770 357,00	1 741 961,00	8 784 006,00	307 439,00	90 905 645,00	86 808 869,00	4 096 776,00	151 509 408,00	39,9999998680%

* För Eruf och ESF+: mindre utvecklade, övergångsregioner, mer utvecklade, och, i förekommande fall, särskilda anslag för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena. För Sammanhållningsfonden: ej tillämpligt. För tekniskt bistånd beror tillämpningen av regionkategorier på valet av en fond.

** Ange de totala FRO-medlen, inbegripet det kompletterande stöd som överförs från Eruf och ESF+. Tabellen ska inte omfatta beloppen i enlighet med artikel 7 i FRO-förordningen. När det gäller tekniskt bistånd som finansieras från FRO ska FRO-medlen delas upp i medel rörande artiklarna 3 och 4 i FRO-förordningen. För artikel 4 i FRO-förordningen finns det inget flexibilitetsbelopp.

4. Nödvändiga villkor

Referens: artikel 22.3 i i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 12: Nödvändiga villkor

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
1. Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling			Ja	Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med unionens upphandlingslagstiftning. Det kravet omfattar följande: 1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger unionens tröskelvärden enligt rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Upphandlingsförordning (2016:1162) Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen. Den 1 juli 2020 trädde en ny lag om upphandlingsstatistik i kraft. Lagen skapar förutsättningar för att samla in uppgifter om offentliga upphandlingar och att publicera mer tillgänglig statistik. Den nya lagen innebär att upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser som är skyldiga att lämna uppgifter till den myndighet som har huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för statistikdatabasens drift och innehållet i statistikdatabasen. Upphandlingsmyndigheten ska rapportera avvikelser av vikt från rapporteringsskyldigheten till Konkurrensverket. Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Konkurrensverket är också ansvarig att utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser. Konkurrensverket har enligt lagen om upphandlingsstatistik möjlighet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.
				2. Arrangemang för att	Ja	Lag (2019:668) om	Statistikdatabasen ska innehålla

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				<p>säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar:</p> <p>a) Konkurrentens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet.</p> <p>b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.</p>		<p>upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål</p> <p>Upphandlingsförordningen (2016:1162)</p>	<p>uppgifter från och om annonser om upphandling. Uttrycket ”från och om annonser” tar dels sikte på att det är fråga om vissa uppgifter som finns uttryckligen angivna i själva annonserna om upphandling. Uttrycket tar också sikte på s.k. metadata, det vill säga uppgifter som inte direkt anges i själva annonsen men som ändå hör till den. De uppgifter från och om annonser om upphandling som ska lämnas till statistikmyndigheten framgår av bilaga A till UFS 2020:1.</p> <p>Statistikdatabasen får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.</p> <p>En registrerad annonsdatabas ska ha en funktion som gör det möjligt att identifiera enskilda upphandlingar bland de annonser som publiceras i annonsdatabasen.</p>
				<p>3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja	<p>Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrentsverket</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117</p> <p>Konkurrentsverkets tillsynsverksamhet 2020</p> <p>https://www.konkurrentsverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrentsve</p>	<p>Konkurrentsverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>I Konkurrentsverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrentsverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>rkets-tillsynsverksamhet-2020/</p> <p>Rapport: Statistik om offentlig upphandling 2020</p> <p>https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kunskapsbank-for-offentliga-affarer/publikationer/</p>	<p>Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Det innebär bl.a. att Konkurrensverket utövar tillsyn över de registrerade annonsdatabaserna.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Upphandlingsmyndighetens rapport Statistik om offentlig upphandling 2020 innehåller statistik om överprövningar, avbrutna upphandlingar, små och medelstora företags samt idéburna organisationers deltagande i upphandling m.m</p>
				4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2019668-om-upphandlingsstatistik_sfs-2019-668</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Idag redovisas statistiken på en</p>

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							övergripande nivå. Dock pågår arbete med att leverantörer, upphandlare, beslutsfattare, media och andra kunna få ut den statistik de behöver på ett enkelt och smidigt sätt direkt från statistikdatabasen. Information som ska gå att få fram är bl.a. hur många upphandlingar som annonseras inom olika branscher och segment, till vilket värde, hur konkurrensen ser ut och vilka som vinner upphandlingarna.
				5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117 Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2020 https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2020/	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet över konkurrensreglerna och lägger särskild vikt vid kartellbekämpning, vid att ingripa mot privata och offentliga aktörer som missbrukar en dominerande ställning på marknaden samt mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.
2. Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd			Ja	De förvaltande myndigheterna har verktyg och kapacitet för att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd: 1. För företag i svårigheter och företag som omfattas av ett krav på återbetalning.	Ja	Lag (2013:388) om tillämpning av EUs statsstödsregler www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013388-omtillampning-av-europeiska_sfs-2013-388 Förordning (2016:605) om tillämpning	I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare och eventuella återkrav. Kontrollen av företag i svårigheter görs

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>av EUs statsstödsregler</p> <p>www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2016605-om-tillampning-av_sfs-2016-605</p> <p>Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr. 2020/21:102</p> <p>www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2021/03/skr.-202021102/</p>	<p>således hos respektive förvaltande myndighet via kreditupplysningstjänsten för en första riskvärdering som kan leda vid behov till ytterligare kontroller. . Myndigheterna har tillgång till kommersiella kreditinformationstjänster och har enligt sina stödordningar rätt att begära in uppgifter för kontroll från stödmottagande företag. Det s.k. Deggendorf-villkoret bevakas fortlöpande. FM kontrollerar regelbundet vilka beslut Kommissionen fattat i ärenden som rör Sverige. Kontrollen görs manuellt via Kommissionens hemsida Recovery of unlawful aid.</p> <p>I Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar är Riksrevisionens övergripande slutsats att det i de allra flesta fall finns goda motiv till att ha ett delat myndighetsansvar för statliga stöd, se Riksrevisionens rapport Skr 2020/21:102.</p>
			Ja	2. Genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd vid lokala eller nationella organ.	Ja	<p>Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket</p> <p>www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2009145-med-instruktion-for_sfs-2009-145</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p>	<p>I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare. Expertrådgivning finns internt hos den aktuella förvaltande myndigheten (FM), samt hos Upphandlingsmyndigheten (UM). UM har i uppdrag att ge vägledning till kommuner och regioner om EU:s statsstödsregler och även FM</p>

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lagen (2013:388) om tillämpning av EUs statsstödsregler Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler Lagen.nu</p>	<p>kan vända sig till dem. UM har en hemsida med frågor och svar och ger telefonsupport i statsstödsfrågor.</p> <p>Tillväxtverket (TVV) har ett utpekat uppdrag att informera om statsstöd på central, regional och lokal nivå. För ERUF och FRO där TVV är FM tillhandahåller TVV både expertrådgivning och vägledning.</p> <p>Inom Regeringskansliet finns därutöver en samordningsfunktion för statsstödsfrågor vid Näringsdepartementet (N-dep).</p> <p>Alla myndigheter har en skyldighet att informera N-dep innan de lämnar ett statligt stöd.</p> <p>Enheten har experter på statligt stöd och kan bistå med information och rådgivning om statsstödsreglernas tillämpning, men kan inte ge råd om beslut i ett enskilt ärende.</p>
3. Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna			Ja	<p>Effektiva mekanismer finns för att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) och omfattar följande:</p> <p>1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer med relevanta bestämmelser i stadgan.</p>	Ja	<p>EU-stagdan. Lag (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän. Även regeringsformen och riksdagsordningen innehåller regleringar av JO:s uppgifter.</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1986765-med-instruktion-for-riksdagens_sfs-1986-765</p> <p>Lag (1975:1339) om Justitiekanslerns</p>	<p>Stadgan är rättsligt bindande för Sverige. Myndigheter är skyldiga att respektera rättigheterna, iakttta principerna och främja tillämpningen av rättigheterna när unionsrätten tillämpas. Det innebär att förvaltande myndighet (FM) är bundna av reglerna vid framtagning av programmen. Flera av rättigheterna är direkt adresserade i regeringens riktlinjer för programmen. I genomförandet ingår det i FMs rutiner att göra en kontroll mot relevanta artiklar. För att kontrollerna ska få genomslag tillhandahåller FM en</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						tillsyn som reglerar tillsynsuppgiften. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19751339-om-justitiekanslerns-tillsyn_sfs-1975-1339	utbildning som riktar sig till samtliga involverade i programmens processer. För att kontrollera efterlevnaden av stadgan kontrolleras utlysningar, urvalskriterier, ansökningar och rapporter mot en checklista. Vid överprövning av beslut av FM kan även domstolar pröva om beslutet är i överensstämmelse med stadgan. Därutöver finns det ett system av ombudsmän som granskar att myndigheter efterlever lagar och andra författningar samt fullgör sina skyldigheter. Enskilda kan anmäla klagomål till ombudsmännen som utreder klagomålen och beslutar om en myndighets åtgärd strider mot lag, annan författning eller annars är felaktig eller olämplig.
			Ja	2. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	-	I rutinen för rapportering till övervakningskommittén anges att förvaltande myndighet minst årligen ska rapportera fall där förvaltande myndighet i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan samt klagomål avseende stadgan som inkommit till Justitieombudsmannen, Justitiekanslern eller annan ombudsman och som förvaltande myndighet ombetts yttra sig över. I rapporteringen ska förvaltande myndighet ange hur många fall av brott mot stadgan som har identifierats, hur många granskningsförfaranden som inletts av ombudsmännen samt status på dessa, vilka rättigheter som påverkats, vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera bristerna samt vilka åtgärder som

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							vidtagits för att undvika liknande brister i framtiden.
4. Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG			Ja	<p>En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande:</p> <p>1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanismer.</p>	Ja	<p>Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021 – 2031 (dnr. S2021/06595)</p> <p>Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188)</p> <p>(Regeringsbeslut 2019-05-09 S2019/02245/FST)</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567)</p> <p>Lag (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter,</p> <p>Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p>	<p>Sverige har ett nationellt mål för funktionshinderspolitiken med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Sverige har år 2008 ratificerat konventionen och dess fakultativa protokoll. En ny strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken har beslutats i september 2021. Strategin som sträcker sig från 2021–2031 innebär att 28 myndigheter får ett uppföljningsansvar inom sina respektive ansvarsområden. Myndigheterna redovisar årligen till regeringen. Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn.</p> <p>Myndigheten för delaktighet (MFD) ansvarar för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderpolitiken.</p> <p>Riksdagen har antagit lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter. Institutet ska främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige och startar sin verksamhet 1.1.2022.</p>
				<p>2. Arrangemang för att säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och</p>	Ja	<p>Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-</p>	<p>FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009 i Sverige. Det innebär att Sverige har åtagit sig att förverkliga konventionen och dess</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				genomförandet av programmen.		lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2014134-med-instruktion-for_sfs-2014-134	bestämmelser i sin helhet. Myndigheten för delaktighet har i uppdrag att verka för full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och för jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheten följer även upp, utvärderar och analyserar insatser från statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer i förhållande till de nationella funktionshinderspolitiska målen.
				3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	-	Den förvaltande myndigheten kommer under en särskild punkt på dagordningen vid övervakningskommitténs möten minste en gång per år att rapportera eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen. Brister som i så fall har konstaterats vid kontroller på plats eller annan granskning av beviljade insatser. Förvaltande myndighet rapporterar även klagomål avseende konventionen som tagits upp av Justitieombudsmannen eller Justitiekanslern och där förvaltande myndighet ombetts yttra sig
1.1 God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering	Eruf	RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart	Nej	Strategier för smart specialisering ska stödjas av följande åtgärder: 1. Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering.	Ja	OECD Territorial Reviews: Småland-Blekinge 2019: Monitoring Progress and Special Focus on Migrant Integration en OECD Region Kalmar Region Gotland Region Jönköpings län Region Kronoberg	Dialoger har skett med t.ex. det innovationsfrämjande systemet, akademien, näringslivsaktörer och kommuner. Analyser av näringslivsstruktur och styrkeområden har genomförts. Utmaningar som särskilt bedöms utgöra flaskhalsar: En betydande andel av företagen, inte minst i tillverkningsindustrin, har för låg teknologinivå vad gäller

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
		specialisering, industriomställning och entreprenörskap					<p>produktionsteknik och produktutveckling. Företag står inför ett omfattande utvecklings- och omställningsbehov för att vara konkurrenskraftiga i ett alltmer kunskaps- och teknikintensivt näringsliv.</p> <p>Genomsnittlig och högsta utbildningsnivå är i många företag för låg. Detta ger svårigheter att rekrytera högutbildad personal, ta till sig akademisk kunskap och att samverka med universitet och högskolor.</p> <p>Stora inomregionala skillnader finns vad gäller förekomst av utvecklingsresurser. Utvecklingsintensiva företag är frånvarande i delar av SMÖ vilket ger avsaknad av samspel mellan dessa och andra företag.</p> <p>Tillgång till digital infrastruktur och kunskapsintensiva tjänsteföretag inom digitalisering varierar avsevärt i SMÖ. Kunskap om digitalisering som drivkraft för affärsutveckling är låg.</p>
				2. Behöriga regionala eller nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering	Nej	<p>Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete</p> <p>Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar</p> <p>Regionala utvecklingsstrategier i samtliga län i SMÖ (se kriterium 1)</p> <p>Strategier för smart specialisering:</p>	<p>Alla regioner får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram. Strategier för smart specialisering kan hanteras inom ramen för regionala utvecklingsstrategier. Regionerna tar på eget initiativ fram, genomför och följer upp sina strategier. Region Gotland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Kronoberg genomför respektive läns regionala utvecklingsstrategi.</p> <p>Dessa operationaliseras i olika strategier och/eller handlingsplaner inklusive</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						Se punkt 1 ovan	<p>smart specialiseringsstrategier. Regionerna kommer löpande att förstärka det strategiska och operativa arbetet för smart specialisering.</p> <p>Tillväxtverket ska bistå med processtöd i arbetet med smart specialisering samt sprida kunskaper och erfarenheter.</p> <p>Tillväxtverket har väletablerade nätverk som erbjuder regelbundna möten.</p> <p>Detta uppfylls senast maj 2023.</p>
				3. Verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultaten i förhållande till strategins mål	Nej	-	<p>På NUTS3-nivån genomför regionerna på egna initiativ återkommande analyser av insatserna inom S3 samt insatser för att involvera quadruple helix-aktörer. På NUTS2-nivån används programmets indikatorer för uppföljning, vilket möjliggör uppföljning av aktörer som medverkar i projekt. På NUTS2-nivån deltar bla Tillväxtverket och regionerna i den löpande uppföljningen och utvärderingen av S3-implementeringen, vilket möjliggör styrning av programmen i linje med målen i S3.</p> <p>På NUTS1-nivå genomför FM under 2022 en effektutvärdering av insatser inom TM 1 2014-2020. Målgrupper är nationella och regionala aktörer såsom Tillväxtverket, Vinnova, Regeringskansliet och regioner. Lärandet från utvärderingen ska användas för att utveckla Eruf:s forsknings- och innovationsinsatser och utvärderingsmetoder inom området, inkl lämpliga indikatorer för nationell</p>

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							<p>uppföljning och utvärdering av regionala S3. Uppdraget genomförs under dec 2021 till dec 2022.</p> <p>Utvärderingsplanen för Eruf och ändringar i den godkänns av ÖK, som samlar ett brett spektrum av aktörer och löpande följer programmets implementering utifrån S3.</p> <p>Detta uppfylls senast maj 2023.</p>
				4. Fungerande samarbete mellan berörda parter ("entreprenörsprocess").	Nej	<p>Paulsson, David, 2019. "Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report."</p> <p>Foray, Dominique, 2015. "Smart Specialisation – opportunities and challenges for regional innovation policy"</p> <p>Reglab 2010. "Klusterutveckling – regionalt stöd för utveckling av kluster"</p> <p>"Västsvrige: Ekonomisk utveckling och ekonomisk geografi – Ny teori och empiri" Martin Andersson & Johan P Larsson, VGR Analys 2019:14.</p>	<p>Analysen utgår från den entreprenöriella miljön och rådande förutsättningar.</p> <p>Smart specialisering utmärks av kombinationen av strategisk utvecklingsplanering och en hög nivå av entreprenöriell och innovationsaktörsdriven process.</p> <p>I SMÖ förs kontinuerlig dialog med de innovationsstödjande och företagsfrämjande systemen inkl. akademien. Detta ger en bild av utmaningar, flaskhalsar och luckor i det regionala näringslivet och i de stödjande systemen. Den samverkan som sker omfattar insatser för att nå nya entreprenörer, stödja befintliga SMF i utvecklingsprocesser och skapa arenor och miljöer för ökat entreprenörskap och stärkt innovationsverksamhet.</p> <p>Utvecklingsarbetet kopplat till smart specialisering och den entreprenöriella upptäcktsprocessen är en del i det samlade utvecklingsarbetet i SMÖ. I SMÖ genomförs för identifierade kunskapsområden en transformationsanalys med grund i EDP.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							<p>Detta uppfylls senast maj 2023.</p> <p>Enligt lag om regionalt utvecklingsansvar ska regionen samråda med kommuner, myndigheter och näringslivsföreträdare. Inom ramen för detta samordnar regionerna kontinuerligt nätverk i olika sakområden t.ex. innovation.</p>
			Ja	5. Nödvändiga åtgärder för att förbättra de nationella eller regionala forsknings- och innovationssystemen, där så är relevant.	Ja	<p>Paulsson, David, 2019. "Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report."</p> <p>Socioekonomisk analys Småland och Öarna</p> <p>OECD-rapport Småland</p> <p>Regionala utvecklingsstrategier för de fyra länen i SMÖ.</p>	<p>I SMÖ finns ett stort antal aktörer som på olika sätt stödjer näringslivets förnyelse och utveckling. Flera tidigare regionala analyser och handlingsprogram har belyst forsknings- och innovationssystemen.</p> <p>I innovationsstrategier och regionala utvecklingsstrategier beskrivs förbättringsåtgärder för såväl innovationssystemet som entreprenörprocessen. Förändringar som förbättrar systemets funktion sker löpande men samtidigt förändras och ökar efterfrågan. Därför finns det, för att tillvarata lärandet, anledning att aktualisera, förnya och förbättra insatser inom det innovationsstödjande systemet allteftersom strategierna för smart specialisering omsätts och behovet av smart specialisering ökar.</p> <p>Regeringen anser att det nationella innovationssystemet behöver stärkas. Kopplingen till det regionala utvecklingsarbetet, innefattande bl.a. strategier för smart specialisering samt</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							att utveckla samordningen mellan den nationella och den regionala nivån är då viktig.
				6. Där så är relevant, åtgärder för att stödja industriell omvandling.	Ja	<p>Paulsson, David, 2019. "Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report."</p> <p>OECD-rapport Småland</p> <p>Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige www.regeringen.se/informationsmateriale/2016/01/smart-industri---en-nyindustrialiseringsstrategi-for-sverige/ Digitaliseringsstrategier i SMÖ.</p>	<p>SMÖ är framträdande i ex. skog, trä, livsmedel, industri och besöksnäring. Transformation av kunskap ger specialisering för fortsatt konkurrenskraft.</p> <p>Tillverkningsindustrin är sedan länge och kommer att under överskådlig tid vara ekonomisk bas i SMÖ. Många företag, särskilt större, har dragit nytta av den snabba utvecklingen och utvecklats väl. Samtidigt har en stor del av industrin sedan minst ett årtionde haft en utveckling där tillväxt uteblivit och sysselsättning minskat.</p> <p>Teknikutveckling, globalisering, automatisering, grön omställning och konsumentkrav ökar konkurrens.</p> <p>Digital kompetens är en kritisk faktor för industrins konkurrensförmåga. Insikter om digitalisering är avgörande. Andra kritiska faktorer är tillgång till kunskapsintensiva tekniska tjänsteföretag och kapital.</p> <p>Avgörande för hållbar industriell omvandling är omställningsförmåga med hänsyn till klimatet.</p> <p>Omställning ställer krav på inkluderande ledarskap, , kompetensutveckling, och förmåga att attrahera kompetens.</p> <p>Produktionsprocesser blir mer fragmenterade och spridda vilket ger globala värdekedjor med ökad</p>

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							specialisering.
			Ja	7. Åtgärder för att stärka samarbetet med partner utanför en viss medlemsstat på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering.	Ja	Klimat att växa i - Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2030 Vårt Gotland 2040 - Regional utvecklingsstrategi för Gotland Jönköpings län Regional Utvecklingsstrategi 2020–2035 Gröna Kronoberg 2025	Flera tidigare analyser visar att näringslivet i SMÖ är ojämnt internationaliserat. Ägandet är inte sällan utländskt men överföringen av kunskap över landgränser är trots det begränsat. Många industriföretag bland SMF är underleverantörer till andra svenska exporterande företag vilket kan förklara att den direkta exportandelen i jämförelse med många andra områden är låg. Tjänsteexporten är i allmänhet obetydlig men är betydelsefull i de delar av programområdet som är de mest besöksnäringensintensiva. Svag internationalisering bottnar till stor del i attityder. Förmågan att delta i europeiska värdekedjor begränsas av att många SMF saknar både FoU och en komplett marknadsprocess. Den utländska kompetens som finns i akademien och i stora företag kan rätt nyttjad bidra till ökad internationalisering för SMF. För att öka de internationella kontaktytorna är det nödvändigt att avsevärt öka ansträngningarna för att koppla näringslivet till, i första hand, europeiska värdekedjor och marknader. Det kan ske genom att säkerställa att alla offentligt finansierade insatser inom specialiseringen inkluderar konkreta aktiviteter för internationalisering.
2.1 Strategisk politisk ram för stöd till	Eruf	RSO2.1. Främja energieffektivitet	Ja	1. En nationell långsiktig renoveringsstrategi till stöd för renovering av det nationella	Ja	Sveriges tredje nationella strategi för energi-effektiviserande renovering	Rapportering i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
energieffektiv renovering av bostadshus och andra byggnader		och minska utsläppen av växthusgaser		beståndet av bostadshus och andra byggnader antas, i enlighet med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU, som a) omfattar vägledande delmål för 2030, 2040 och 2050, b) ger en vägledande beskrivning av ekonomiska resurser för att stödja genomförandet av strategin, c) fastställer effektiva mekanismer för att främja investeringar i byggnadsrenovering.		https://www.regeringen.se/495d4b/contentassets/b6499271ac374526b9aa6f5e944b0472/sveriges-tredje-nationella-strategi-for-energieffektiviserande-renovering.pdf	byggnaders energiprestanda. a) Vägledande delmål för 2030, 2040 och 2050 finns i avsnitt 6.2 Indikativa milstolpar och framstegsindikatorer. b) Strategin beskrivs i avsnitt 6. c) Stöd för mobilisering av investeringar finns beskrivet i avsnitt 4.
				2. Åtgärder för förbättrad energieffektivitet för att uppnå de energibesparingar som krävs.	Ja	Sveriges renoveringsstrategi: https://www.regeringen.se/495d4b/contentassets/b6499271ac374526b9aa6f5e944b0472/sveriges-tredje-nationella-strategi-for-energieffektiviserande-renovering.pdf Kap 3. Styrmedel och åtgärder. Sveriges nationella energi- och klimatplan: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf . Se avsnitt 3 för en övergripande beskrivning av Sveriges befintliga styrmedel för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser	Sverige har flera styrmedel som ger incitament för energieffektivisering i samband med renoveringar.
2.2 Styrning av energisektorn	Eruf	RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser	Ja	Den integrerade nationella energi- och klimatplanen meddelas till kommissionen i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 och överensstämmer med de långsiktiga målen för minskning av växthusgasutsläppen enligt Parisavtalet, vilket inkluderar	Ja	https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf	Den integrerade energi- och klimatplanen är framtagen enligt mallen i bilaga I till förordningen om styrningen av energiunionen. Planen utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet och scenarier baserade på dessa.

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				följande: 1. Alla delar som krävs enligt mallen i bilaga I till förordning (EU) 2018/1999.			
				2. En beskrivning av planerade ekonomiska resurser och mekanismer för åtgärder som främjar koldioxidneutral energi.	Ja	https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf Styrmedel och åtgärder beskrivs i avsnitt 3.	Sverige har flera styrmedel och åtgärder som främjar förnybar energi och minskade utsläpp av växthusgaser.
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Ja	En eller flera avfallsplan(er) i enlighet med artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG har införts, de omfattar hela medlemsstatens territorium och inkluderar följande: 1. En analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshantering i det berörda geografiska området, inbegripet avfallets typ, mängd och källa, och en utvärdering av den framtida utveckling med hänsyn till de förväntade effekterna av åtgärderna som anges i de avfallsförebyggande program som utarbetas i enlighet med artikel 29 i direktiv 2008/98/EG.	Ja	Kriterium 1 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program	Kriterium 1 - Motivering: En beskrivning av Sveriges avfallsmängder, typ och ursprung inklusive import och export finns under kapitel 6 Avfallsmängder i Sverige. I kapitel 12 görs en bedömning av hur framtida avfallsflöden kan komma att utvecklas fram till 2035. I kapitel 10 beskrivs de avfallsförebyggande styrmedel och åtgärder som beslutats nationell och hur de bidrar till avfallsförebyggandet. I bilaga 3 beskrivs de nationella åtgärder som finns kopplade till exemplen på åtgärder i bilaga IV Exempel på avfallsförebyggande åtgärder enligt artikel 29. Nytt är att bidragen från avfallsförebyggande åtgärder som finns i den nya bilagan Bilaga IVa Exempel på ekonomiska styrmedel och andra åtgärder för att ge incitament till tillämpningen av den avfallshierarki som avses i artikel 4.3 ska beskrivas. En ny bilaga Bilaga 4 Åtgärder kopplade till avfalldirektivets bilaga IVa och artikel 9.1 (a-m) har tagits fram där de svenska åtgärderna för att förebygga avfallsgenerering beskrivs kopplat till åtgärderna enligt artikel 9.1. I bilagan beskrivs även åtgärdernas förväntade

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							bidrag till avfallsförebyggande
				2. En bedömning av befintliga system för insamling av avfall, inbegripet den materiella och territoriella täckningen av separat insamling och åtgärder för att förbättra deras funktion, samt behovet av nya insamlingssystem.	Ja	Kriterium 2 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan)	Kriterium 2 - Motivering: I kapitel 4 Lagstiftning beskrivs det svenska avfallsregelverket som har betydelse för insamling, transport och behandling av avfall. I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs befintliga system för insamling av avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall beskrivs avfallsbehandlingen i Sverige utifrån avfallshierarkin.
				3. En bedömning av investeringsgapet som motiverar behovet av att lägga ned befintliga avfallsanläggningar samt behovet av ytterligare eller uppgraderad avfallsinfrastruktur, med uppgifter om tillgängliga inkomstkällor för att täcka drifts- och underhållskostnaderna.	Ja	Kriterium 3 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	Kriterium 3 - Motivering: I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs olika aktörer inom avfallssektorn och deras ansvarsfördelningen. Där beskrivs även kommunernas avfallsavgift och för hantering av kommunalt avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. Uppgifter om bland annat kommunernas avfallsavgift och finansiering av avfallshantering har utvecklats i kapitel 5. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.
				4. Information om kriterierna för hur placeringen av framtida	Ja	Kriterium 4 - Hänvisning till relevanta dokument:	Kriterium 4 - Motivering:

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				anläggningar ska fastställas och om kapaciteten för framtida anläggningar för avfallsbehandling.		Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. En lista med samtliga avfallsbehandlingsanläggningar och deras geografisk placering finns i bilaga 2 Avfallsbehandlingsanläggningar. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.

5. Programmyndigheter

Referens: artiklarna 22.3 k, 71 och 84 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13: Programmyndigheter

Programmyndigheter	Institutionens namn	Kontaktens namn	Befattning	E-postadress
Förvaltande myndighet	Tillväxtverket	Generaldirektör		tillvaxtverket@tillvaxtverket.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision		registrator@esv.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se

Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen

Referens: artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13 A: Den andel av de procentsatser som anges i artikel 36.5 b i förordningen om gemensamma bestämmelser som ersätts till de organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser (i procentenheter)

6. Partnerskap

Referens: artikel 22.3 h i förordningen om gemensamma bestämmelser

1. Etablering av partnerskapet

Framtagandet av programmet har skett transparent och genom avstämningar i olika aktörgrupper och samverkansstrukturer i SMÖ. Region Gotland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Kronoberg har utgått från de långvariga partnerskap som etablerats för framtagande och revideringar av regionala utvecklingsstrategier i respektive län under 2019–2020. Civilsamhällets aktörer såsom idrottsrörelse, samhälls- och intresseföreningar, människorätts- och handikapporganisationer har involverats aktivt i framtagandet av prioriteringarna i de regionala utvecklingsstrategierna.

Under hösten 2020 har dialog och förankring kring programmets inriktning med syfte att inhämta inspel och skapa mobilisering inför programgenomförande förts både i befintliga samverkansplattformar och i särskilt skapade forum. Detta har varit ett led i att säkerställa förhållandet mellan programmets innehåll utifrån regionala utvecklingsstrategier och andra tillväxtfrämjande initiativ.

I SMÖ finns ett strukturfondspartnerskap för programperioden 2014–2020. Detta bygger på ”Partnerskapsprincipen i samband med utnyttjandet av de EU-fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen – inslag i en europeisk uppförandekod för partnerskap” vilken är beslutad av Europeiska Kommission 2012. Strukturfondspartnerskapet för programperioden 2014–2020 utgör en länsöverskridande plattform för samverkan i SMÖ. Programmets inriktning har under programframtagandet lyfts fram för diskussion inom Strukturfondspartnerskapet i SMÖ.

Tillväxtverket har fått i uppdrag från regeringen att stödja regionerna vid framtagande av operativa program för Eruf. Programskrivarna i SMÖ har tagit del av detta stöd. Tillväxtverket har involverat 24 myndigheter som fått möjlighet att bidra.

Länsstyrelserna har, liksom flera andra myndigheter, fått i uppdrag att stödja programarbetet. Länsstyrelserna har tidigt bidragit till arbetet genom det stöd som tillhandahållits till Tillväxtverket på nationell nivå. Länsstyrelserna inbjöds också av Tillväxtverket att medverka i Peer Review och lämnade i samband med detta inspel. Ett gemensamt dialogmöte har genomförts med Region Gotland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och länsstyrelserna i SMÖ. Dialogmötet hade fokus på länsstyrelsernas bidrag i programgenomförande, synkronisering med andra satsningar, koppling till länens Klimat- och energistrategier och hur samverkan kan ske under programgenomförandet.

Följande aktörer har involverats antingen genom befintliga samverkansstrukturer eller genom den särskilda mobilisering och förankring som skett under programskrivningen:

- ALMI Företagspartner AB
- ALMI Invest
- Arbetsförmedlingen
- Business Region Kronoberg
- Campus Ljungby
- Campus Västervik
- Coompanion
- Destination Gotland
- EEN
- eHealth Arena/Kalmar
- Energi-kontor
- Statens energimyndigheten
- Fiskeförvaltning Gotland

- Företagarna
- Företagsfabriken
- Försäkringskassan
- Gotland Grönt Centrum klustret
- Gotlands Bildningsförbund
- Gotlands Förenade Besöksnäring
- Gotlands idrottsförbund
- Gotlands internationella företagarförening
- Gotlands kulturrum
- GUBIS – Gotländska Utvecklingsbolag i Samverkan
- Handelskammaren
- Hela Sverige ska leva
- IF Metall
- Interior Cluster Sweden
- Investerare sydost
- Jönköping University
- Kommunal
- Leader
- Linnéuniversitetet
- LO
- LRF
- Länsstyrelserna i Gotlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län
- Naturvårdsverket
- Nova Oskarshamn
- Näringslivsbolag
- Polymercentrum
- Primärkommuner i programområdet
- RISE
- Röda Korset
- Science Parks
- Sveriges Kommuner och Regioner
- Skogsstyrelsen
- Smart Housing Småland
- Smålands Turism AB
- Spectria Invest
- Speed Capital AB
- Sportfiskarna Gotland
- Småland Blekinge Halland South Sweden

- Strukturfondspartnerskapet Småland och Öarna
- Svenska ESF-rådet
- Svenskt Näringsliv
- Tillväxt Gotland
- Tillväxtverket
- Träcentrum
- Unionen
- Ung Företagsamhet
- Uppsala Universitet Campus Gotland
- Verket för innovationssystem, Vinnova
- Visby Centrum

Programmet har genomgått en strategisk miljöbedömning som syftar till att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling främjas. Processen har omfattat samråd med olika myndigheter och dokumenteras i en Miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Roller i genomförande, övervakning och utvärdering av programmet

Processen för framtagandet av programmet har präglats av transparens vilket skapar bra förutsättningar för genomförande och övervakning av programmet. Programmets innehåll är brett förankrat i samtliga län och tar sin utgångspunkt i gemensamma utmaningar i NUTS-2 regionen SMÖ. Eruf är ett verktyg av flera i genomförandet av det regionala utvecklingsuppdraget. Transparensen och förankringen ökar regionernas möjligheter att skapa aktivitet i tidig fas vid implementeringen av programmet. Region Gotland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Kronoberg har en viktig roll i programgenomförande både vad gäller mobilisering, projektutveckling och genomförande. Kvalitativa projekt kräver god förståelse för interventionslogiken som programmet baseras på. De kräver också en hög grad av samverkansförmåga.

Även i genomförandet av programmet, inklusive övervakning och utvärdering, kommer partnerskapsprincipen att vara viktig genom bland annat övervakningskommittén och strukturfondspartnerskapet.

Övervakningskommittén

Medlemsstaten ska inrätta en övervakningskommitté för att övervaka genomförandet av programmet. Övervakningskommitténs sammansättning och uppgifter framgår av förordningen om gemensamma bestämmelser. För de åtta regionala programmen och det nationella regionalfondsprogrammet inrättas en gemensam övervakningskommitté med representanter för berörda aktörer i enlighet med förordningen. Regeringen återkommer i särskild ordning vad gäller kommitténs sammansättning och arbetsätt. I tillsättandet och genomförandet av arbetet i övervakningskommittén kommer partnerskapsprincipen att beaktas.

Strukturfondspartnerskapen

Inom ramen för svensk förvaltning av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ ska strukturfondspartnerskap bildas inom varje geografiskt område för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande regional handlingsplan för Europeiska Socialfonden+. Strukturfondspartnerskapet ska prioritera mellan av förvaltande myndighet godkända ansökningar. I enlighet med lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ett strukturfondspartnerskap vara sammansatt av förtroendevalda representanter för kommuner och regioner i berörda län samt Sametinget (i vissa fall), företrädare för arbetsmarknadens organisationer, berörda intresseorganisationer, föreningar, och företrädare för de myndigheter som regeringen bestämmer. Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet. Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet. Alternativ till det svenska systemet med regionala strukturfondspartnerskap kommer dock att utredas.

7. Kommunikation och synlighet

Referens: artikel 22.3 j i förordningen om gemensamma bestämmelser

Denna strategi kompletteras av en årlig kommunikationsplan med planerade aktiviteter och indikatorer för uppföljning. De beskrivna aktiviteterna och hur de följs upp gäller generellt för alla de åtta regionala programmen om inget annat sägs.

Programperioden 2021–2027 kommunicerar förvaltande myndighet ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa.

Vi följer upp, utvärderar och berättar om projektens resultat genom indelningen miljö, klimat, kompetensförsörjning, forskning och innovation, företag och näringsliv, transporter och resande samt digitalisering och bredband. Indelningen finns bland annat på webben och i lägesrapporter och med den renodlar vi kommunikationen om fonden.

Mål och indikatorer för utvärdering

Programmets målvärden följs upp kontinuerligt och rapporteras en gång per år till ÖK. Baseline= BL, målvärde= MV, aktivitetsindikator= AI, resultatindikator= RI

- 1. Öka kännedomen om programmets mål och resultat genom att transparent kommunicera nyttan med investeringarna på lokal, regional och nationell nivå. Belyst både genom nyttan för utvecklingen liksom för människorna som bor där.**

Kanaler: Resultatsidor på programspecifik och fondgemensam webb. Resultatfilmer och inlägg i sociala kanaler, nyhetsbrev, media och event. Stöd till projekten i att producera och kommunicera resultat. Insatser av strategisk betydelse får extra stöd.

AI: Sidvisningar resultatartiklar (BL: 4 artiklar med minst 100 visningar, MV: 10 artiklar minst 120 visningar).

RI: Exponering i sociala kanaler (BL: 3000/inlägg, MV: 4000). Engagemang i sociala kanaler per inlägg och program (BL: 3,4 %, MV: >4 %) Genomslag i media: (MV: 10 artiklar/ år).

Målgrupp: Allmänheten, media, opinionsbildare, potentiella projektägare.

2. Öka kunskap hos potentiella stödmottagare om finansieringsmöjligheterna

Kanal: Inlägg om utlysningar i sociala kanaler. Information på programspecifik och fondgemensam webb. I nyhetsbrevet.

AI: Sidvisningar utlysningar (BL: 0, MV: 300 per utlysning).

RI: Engagemang i sociala kanaler (BL: 3,4 %, MV: >4 %). Exponeringar (BL: 3 000/inlägg, MV: 4 000). Prenumeranter nyhetsbrev (BL: 6 346, MV: 5 % ökning). Potentiella projektägare förstår utlysningarna (BL: 0, MV: 80 % förstår) Användarundersökning

3. Öka förmågan hos stödmottagare att genomföra projekt

Kanal: I handboken för projekt, i film om förändringsteori, i informationsmöten.

AI: Sidvisningar i handboken (BL: 0, MV: 80 000/år) och filmvisningar (BL: 0, MV: 300/år). Läsbarhetsindex på webb under 45 (BL: 12 % under 45, MV: 20 %). Intervjuer med projekten.

RI: Projektägares förmåga att genomföra projekt (BL: 0, MV: 80 % upplevd förmåga).

Målgrupper

- **Befintliga och potentiella projektägare.** De förstnämnda kan agera ambassadörer för programmen.
- **Allmänheten** - för att föra EU närmare folket.
- Dessa nås via **media och opinionsbildare.** Regional, nationell och fackpress kan sprida projektexempel, gärna de av strategisk betydelse, och berätta om investeringarnas strukturlpåverkan.
- **Politiker**
- **Regionerna** är en viktig partner för utvecklingsfrågor och i vidareförmedling av information.
- **Strukturfondspartnerskap**
- **Övervakningskommitté, kommissionen och förvaltande myndigheter som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.**

Övergripande åtgärder

- Visa nyttan med investeringarna genom en resultatspridningsmodell som bygger på ett strategiskt val av resultat, till exempel portföljanalyserna. Säkerställa att insatser av strategisk betydelse kommuniceras i enlighet med regelverket.
- Inkludera bakomliggande samhällsutmaning, nyttan för samhälle och individ samt siffror och statistik i allt innehåll som skapas, oavsett kanal.
- Event under programperioden.
- Tillhandahålla stöd till projekt för att skapa och sprida resultat.
- Arbeta med övriga sju fonder som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser. Stämna av aktiviteter med nationell kommunikationssamordnare för att avgöra vägval

Kanaler

tillvaxtverket.se - den programspecifika webbsidan. Kunskap, nätverk och finansiering i fokus. Huvudsaklig informationskälla för projekt.

Fondgemensam webbportal - Information om de EU-fonder som omfattas av samma förordning.

Event och informationsmöten - Relationsbyggande.

Media - Resultat, utvärderingar och insatser av strategisk betydelse i fokus.

Sociala kanaler – I första hand Facebook, Instagram, LinkedIn. Twitter i enstaka fall. Kanalval anpassas av kommunikationsprodukt. Med integrerad kommunikation låter vi olika kanaler förstärka varandra. Kanalerna anpassas från utbud och lämplighet och kan variera över tid. En del av budgeten avsätts årligen för att marknadsföra inlägg.

Nyhetsbrev - Utlysningar, resultat, inbjudningar.

Bloggen - Tillväxtverkets arbetssätt

Budskap

“Tillsammans stärker vi hållbar regional utveckling”

Budget

Cirka 200 000 euro per år för köpta tjänster och personal för samtliga nio regionalfondsprogram inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt.

8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Referens: artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Avsedd användning av artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Ja	Nej
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser inom en prioritering i enlighet med artikel 94 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av finansiering utan koppling till kostnader i enlighet med artikel 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Beräknad procentandel av det totala anslaget inom prioriteringen på vilken det förenklade kostnadsalternativet kommer att tillämpas	Typ av insats som omfattas		Indikator som leder till ersättning		Måttenhet för den indikator som leder till ersättning	Typ av förenklad kostnadsalternativ (standardskala för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser)	Belopp (i euro) eller procentsats (i fråga om schablonsatser) för det förenklade kostnadsalternativet
					Kod(1)	Beskrivning	Kod(2)	Beskrivning			

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

B. Uppgifter per typ av insats

C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser

1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).

2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.

3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.

4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.

5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.

Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Belopp som omfattas av finansiering som inte är kopplad till kostnader	Typ av insats som omfattas		Villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Indikator		Måttenhet för indikatorn på de villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Planerad typ av ersättningsmetod som används för ersättning till bidragsmottagaren
					Kod (1)	Beskrivning		Kod (2)	Beskrivning		

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

B. Uppgifter per typ av insats

Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan

Artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Insatser av strategisk betydelse i programmet för Småland och Öarna

Den digitala omvandlingen av samhället är en av de identifierade transformationer som fordras för att nå målen i Agenda 2030. Transformationen skapar både utmaningar och möjligheter och påverkar samtliga sektorer i grunden. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. Samtidigt står delar av näringslivet och offentlig sektor inför utmaningar i att använda den nya tekniken. För att öka det regionala näringslivets och offentlig sektors förmåga att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter ska Eruf SMÖ möjliggöra synergier med programmet för ett digitalt Europa och utveckla Europeiska digitala innovationshubbar samt digitala innovationshubbar. För att öka digitaliseringstakten ska programmet också kunna bidra med spets, expertis, forskning, nätverk och testmiljöer.

Programmet för Småland och Öarna planerar därför följande insatser av strategisk betydelse:

- Utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar genom finansiering via Eruf

Dessa anses vara strategiska ur ett regionalt, nationellt och europeiskt perspektiv.

Preliminär tidplan: Beslut inom specifikt mål 1.2 planeras under perioden 2022-2024. Genomförandet planeras till 2022–2027.

Den totala budgeten för specifikt mål 1.2 är preliminärt dryg 6,5 miljoner euro i Eruf-medel exklusive tekniskt stöd. Delar av denna budget planeras användas till att utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar.

DOKUMENT

Dokumentrubrik	Dokumenttyp	Datum för dokumentet	Lokal referens	Kommissionens referensnummer	Dokumentation	Skickat den	Skickat av
Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	Kompletterande information	28 apr. 2022		Ares(2022)7804741	Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	11 nov. 2022	Moberg, Mattias
Programme snapshot 2021SE16RFPR002 1.1	Dataöversikt innan du skickar	11 nov. 2022		Ares(2022)7804741	Programme_snapshot_2021SE16RFPR002_1.1_sv_en.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR002_1.1_en.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR002_1.1_sv.pdf	11 nov. 2022	Moberg, Mattias